LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis
Dalis Queens apskrityje (N. Y.) $10.00
Kanadoje $10.00
Kitur užsienyje $12.00
Jungtinėse Valstijose $9.00
Pavienio egzemp. kaina 10 centų

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Semi-Weekly
102-02 Liberty Avenue
Ozone Park 17, N. Y.
Telephone MIchigan 1-6887
PRICE 10c A COPY

No. 16 **** Ozone Park 17, N. Y. Antr., vasario (Feb.) 23, 1960 **** METAI 49-ji

KRISLAI

Mes irgi galėtume.
Sveika galvosena.
Išmintingas šūkis.
Šaunios lenktynės.
Iš atbulo galo.
Apsigalvojo.

Rašo A. Bimba

Kodėl Tarybų Sąjunga plačiai teikia pagalbą užsienio biedniems kraštams?

Įdomus klausimas. Jį kelia komercinė spauda. Girdi, tuos pačius daiktus patys tarybiniai žmonės galėtų labai gražiai sunaudoti.

Tas tiesa. Bet tokia pat tiesa ir su Amerikos teikiama užsieniams pagalba. Argi tuos keturis bilijonus dolerių mes negalėtumėme gražiai sunaudoti statymui mokyklų, ligoninių, naikinimui lušnynų čia pat? Ir dar kaip galėtume!

Teikimas atsilikusiems kraštams praktiškos nesaumylingos ekonominės pagalbos yra geras dalykas. Reikia tiems žmonėms padėti pasikelti iš atsilikimo ir skurdo.

Su mūsų teikiama pagalba bėda tame, kad jos viena pusė yra militarinė, o kita politinė. Mes reikalaujame, kad pagalbą gaunantieji kraštai šoktų pagal mūsų muziką.

Įdomūs štai kokie duomenys. Iš Gallup Poll instituto apklausinėtų amerikiečių 72 procentai pasisakė už suteikimą žmonėms informacijos apie gimdymo kontrolę. Tiktai 7 procentai pasisakė prieš. Beveik išimtinai tik katalikiškos davatkos balsavo prieš.

Tas tik parodo, kad dauguma Amerikos žmonių galvoja sveikai.

Alžyro arabai pakeitė savo nusistatymą. Vietoje smerkti visus atėjūnus europiečius, ypač francūzus, jie šaukia visus alžyriečius stoti po bendra nepriklausomybės vėliava. Visiems vietos užteks. Visiems svarbu nusikratyti Paryžiaus jungą.

Šis naujas šūkis paveiks europiečius alžyriečius. Tuo labai susirūpinęs Paryžius.

Šiuo tarpu vykstanti tarptautinė žieminio sporto olimpijada mūsų Kalifornijos Squaw klonyje yra labai gražus dalykas. Tokios taikaus sambūvio lenktynės tik gero gali duoti visai žmonijai. Beveik iš visų pasaulio kampų suskridę jauni žmonės rodo savo gabumus. Garbė ir džiaugsmas tautai, kurios jaunuoliai geriausiai pasižymės.

New Yorko valstijos gubernatoriaus Rockefellerio komisija išlindo su kvailu pasiūlymu. Ji reikalauja bilijono dolerių paruošimui urvų ir rūsių dėl visų 16 milijonų valstijos gyventojų. Tiktai taip jie būsią apsaugoti nuo atominių bombų!

Visas pasaulis kalba apie atominių bombų uždraudimą ir apie nusiginklavimą, o mūsų gubernatorius klieda apie suvarymą žmonių į urvus ir sklepus nuo atominių bombų.

Tai žmonių gąsdinimas. Tai taikymasis iškraustyti jų kišenes naujais taksais.

Indijos premjeras Nehru pagalvojo ir susiprato, kad reikia tartis su Kinija dėl sienų nustatymo. Kviečiamas Indijon Kinijos premjeras Chou En-lai į pasitarimą.

Mes remiame kiekvieną dipomatų pasitarimą pašalinimui nesusipratimų tarpe tautų ir kraštų.

TSRS spauda apie atominius ginklus ir jų uždraudimą

Maskva. — Tarybų Sąjungos spaudoje yra nepasitenkinimas eisena konferencijos Genevoje. 1958 m. Tarybų Sąjunga, Anglija ir Jungtinės Valstijos susitarė ir sulaikė atominių ginklų bandymus. Nuo to laiko šių valstijų specialistai tariasi Genevoje.

Tiesa, jau daug skirtumų prašalino, bet vis dar yra toli nuo pageidaujamo susitarimo. TSRS spauda kritikuoja Anglijos ir Jungtinių Valstijų poziciją. Ji rašo, kad kai jau būna arti susitarimo, tai Vakarų delegatai iškelia naujus klausimus.

Tuo gi kartu Francūzijos valdovai jau pasigamino atominę bombą, ją išbandė Afrikoje ir nė nesirengia prisidėti prie konferencijos Genevoje.

Anglijos militaristai giriasi, kad jie pasigamino naujus radarus, kurių pagalba gali už 3,000 mylių "matyti" iššautas raketas. Nors militaristai ir giriasi "dideliu pasiekmu," bet ir patys sako, kad Tarybų Sąjunga raketomis galėtų pasiekti Londoną per aštuonias minutes.

Washingtone militaristai kalba, būk jie jau išrado raketas prieš raketas. Šios naujos raketos daro po 2,-000 mylių per valandą. Atsargesni militaristai sako, kad jos negalėtų susilyginti su TSRS raketomis, kurios per valandą daro virš 14,000 mylių.

Tarybinė spauda kritikuoja Vakarus, kurie vietoje greičiau susitarti ir galutinai uždrausti atominius ginklus, ieško dar naujų.

N. Y. valstijos vadai serga karo liga

Albany N. Y.—Gubernatorius Rockefelleris buvo paskyręs "Fall-out protection" komitetą, kurio reikalas išdirbti planus apsaugojimui civilinių žmonių nuo radioakcijos.

Dabar tas komitetas siūlo, kad iki 1963 metų sausio 1 d. visi dideli gyvenimo namai būtų aprūpinti iš metalo ir cemento saugiomis slėptuvėmis. Jeigu tą pravestų gyveniman, tai susidarytų $1,500,000,000 išlaidų.

Gubernatorius Rockefelleris palaiko planą. Vietoje eiti prie atominių ginklų uždraudimo, tai jie planuoja sukimšti žmones į urvus.

"JURY" NESUSITARĖ APKALTINTI UNIJĄ

Washingtonas. — Federaliame teisme "jury" nesusitaikė apkaltinti United Mine Workers uniją. Skundė The Mine Branch Coal Co. iš Ohio valstijos, reikalaudama $2,700,000, nes būk streikas jai tiek padarė nuostolių. "Jury" pirmininkas J. W. Morton pareiškė, kad kompanijos reikalavimas neturi pamto.

Londonas. — Karalienė Elzbieta pagimdė sūnų.

Sunku net suprasti, kaip labai Kubos revoliucinė vyvriausybė yra tolerantiška. Tiesiai iš jos sostinės Havanos radijo ir televizijos komentatoriai purvais ant jos drabsto. Ji neuždaro reakcinių laikraščių.

Protingai orientuojasi reakcinės spaudos technikai. Jie prie redaktorių reakcinių straipsnių prideda savo pastabas. Jie smerkia tokius straipsnius.

Gerai jie daro. Jie padeda valdžiai paversti niekais reakcijos propagandą prieš revoliuciją.

Herteris jau mato karo pavojų

Washingtonas. — National Press klube kalbėjo Valstybės sekretorius Harteris. Jis sakė, kad apsiginklavimo lenktynės, o ypatingai atominiais ginklais, gali pradėti naikinantį karą.

Herteris sakė, kad net tada, kada tokio karo nenorėtų nei viena, nei kita pusė, jis galėtų prasidėti per klaidą.

Jungtinių Valstijų karo orlaivyno komandieriai nuo seniai reikalauja, kad lėktuvai būtų gatavi per 24 valandas pakilti per 15-ką minučių ir "kirsti priešui smūgį".

TSRS spauda jau daug kartų nurodė, kad toks pasiruošimas gali bile laiku pradėti karą.

"Caras kanuolė" jau perkelta kiton vieton

Maskva.—Istoriška "Caras kanuolė," 42 tonų, kuri buvo nulieta 1586 metais, pastatyta greta "Caro varpo." "Caras varpas" buvo nulietas 1735 m. Jis yra 200 tonų, tai didžiausias pasaulyje.

"Caras kanuolė" ir "Caras varpas" yra rusų tautos istoriniai palikimai, kurie rodo tų laikų industrinį pasiekimą.

Šešioliktojo amžiaus pabaigoje rusai atmušė priešų užpuolimus. Kovoje jiems labai daug pagalbėjo jų pačių pasigaminta artilerija. "Caras kanuolė" ir buvo pagaminta parodyti priešams, kokius ginklus rusai gali pasigaminti.

Meyersdale, Pa. — Baltimore & Ohio kompanijos keleivinis traukinys įvažiavo į tavorinį. Nelaimėje sužeista 21 žmogus.

Jau išstoja prieš peršamas slėptuves

Albany, N. Y.—New Yorko valstijos seimelio kai kurie nariai išstojo prieš Rockefellerio peršamas nuo radioakcijos slėptuves. Tuo kartu visa eilė organizacijų jau prisiuntė protestus.

Rockefelleris ir jo paskirto komiteto nariai pasakoja, būk slėptuvės "daug nekainuotų", nes už $200 kiekviena šeima galėtų pasistatyti požeminę būdą.

Būdos sienos turėtų būti po 8 colius storio. Pati gi būda po 6 pėdas pločio ir ilgio, o tik po 4 pėdas aukščio.

Afrikos žmonių kova prieš miego ligą

Kaduna, Nigerija. — Afrikiečiai baisiai kenčia nuo pavojingų vabzdžių ir žvėrių. Tik Nigerijoje nuo miego ligos kiekvieneriais metais miršta virš 5,000 žmonių.

Miego ligą platina "tsetse" musės. Jos skrenda greitai ir tiesiai kaip bitės. Musei įkandus pas žmogų povaliai vystosi miegligė.

Dr. D. Ross sako, kad iš 11,000,000 Nigerijos gyventojų per metus laiko suserga apie 1,700,000 žmonių.

N. Yorko laikraščiai už taiką ir kreipėsi į prezidentą

Antradienį, vasario 16 d., "The New York Times" beveik visą puslapį užėmė New Yorko kalbinių laikraščių atsišaukimas. Atsišaukimą: *An Appeal to the President of the United States* išleido sekami laikraščiai: "The Armenian Herald," "The Estonian Monthly," "The Hungarian World," lenkų — "Glos Ludowy" rusų—"Russky Golos," "The Ukrainian News" ir lietuvių — "Laisvė."

Laikraščių redaktoriai reiškia didelį susidomėjimą taikos reikalais ir kviečia prezidentą, kad jis panaudotų savo įtaką dėl uždraudimo atominių ginklų ir nusiginklavimo susitarimo.

Laikraštininkai ragina prezidentą, kad jis pasipriešintų suteikimui atominių ginklų NATO nariams.

JAV laivyno vadai ir TSRS raketos

Washingtonas. — R .S. Allen ir Paul Scott rašo, kad JAV karinio laivyno vadai daug žino apie TSRS iššautas raketas į Ramųjį vandenyną.

Jie sako, kad TSRS raketų pirmgaliai svėrė arti po 1,000 svarų. Kada jie nukrito į vandenį, tai siuntė radijo signalus. Todėl TSRS karo laivai pirmosios raketos viršūnę ištraukę po 20 minučių ,o antrosios — po 40 minučių nuo nukritimo.

12-kos metų vaikas o jau tėvas

Indianapolis, Indiana. — Teisėjas J. Meszar patverkė, kad berniukas, kuris yra tik 12-kos metų amžiaus, mokėtų užlaikymui savo vaiko. Berniukas uždarbiauja apavus valydamas.

Teisėjas Meszar sako, kad tarpe jaunuolių labai išsiplatino lytinis nesusivaldymas ir lytinės ligos. Jo žinioje jau yra trys nėščios mergaitės, kurios turi tik po 11 metų amžiaus, o viena jau motina, kuri yra tik 12-kos metų.

Vėliausios žinios

Havana. — Lėktuvas atskridęs iš Floridos numetė keturias bombas į aliejaus fabriką. Jis buvo JAV bombininkų rūšies. Tai buvo antras lėktuvų užpuolimas bėgyje trijų dienų.

Washingtonas. — Prezidentas Eisenhoweris išskrido į Lotynų Ameriką.

Londonas. — Mirė anglikonų vyskupas Dr. Walter Baddeley.

Palermo. — Pasitraukė iš Sicilijos gubernatoriaus vietos Silvio Milazzo.

Albany, N. Y. — Valstijos seimelyje yra pora desėtkų bilių.

Squaw Valley, Calif. — Žieminėje olimpiadoje tarybiniai sportininkai užima pirmąją vietą.

NEW DELHI. — Lenkijos respublika pasiūlė Indijai $31,500,000 paskolą.

Ankara. — Apie 50 parlamento atstovų susimušė. Vienam skaudžiai sužeidė akį, o kitam perskėlė galvą.

Clifton, N. J. —Brighton Mills fabrike įvyko sprogimas ir gaisras. Nelaimėje sužeidė žmogų, o gaisrą gesinant šeši ugniagesiai susižeidė.

Madridas. — Siaučia fašistų teroras. Areštavo virš 100 žmonių.

Jau prasidėjo Žieminė Olimpiada Kalifornijoje

Squaw Valley, Calif. — Sierra Nevada kalnuose, 200 mylių nuo San Francisco, prasidėjo Aštuntoji Žieminė Olimpiada. Dalyvauja 740 pasaulinių sportininkų iš 30-ties šalių.

Iš socialistinio pasaulio dalyvauja sportininkai Tarybų Sąjungos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Vengrijos, Vokiečių Demokratinės Respublikos ir Korėjos Liaudies Respublikos. Praneša, kad Rytų ir Vakaru Vokietijų sortininkai sudarė bendrą grupę.

Olimpiadą temija virš 400 Jungtinių Valstijų ir 150 užsienio korespondentų. Numatoma, kad kasdien dalyvaus apie 12,000 žmonių, norinčių žaismes pamatyti. Pigiausia bilieto kaina $7.50, o aukščiausia $35. Visam laikui už 11 dienų bilietus $200.

The Columbia Broadcasting System kai kurias scenas perduos per televiziją. Olimpiada prasidėjo ketvirtadienį, vasario 18 d., ir tęsis iki vasario 28 d. Tai pirmoji olimpiada mūsų šalyje nuo 1932 metų. Sekamais metais žieminė olimpiada įvyks Romoje, Italijoje.

Kas bus laimėtojais, tai vėliau pamatysime . Korespondentai numato, kad Tarybų Sąjungos sportininkai bus "kietais riešutais," nes 1956 metais šie išlaimėjo tris dovanas iš keturių.

New Yorkas. — Parako ir dinamito gamintojai E. I. Du Point de Nemours Co. 1959 metais turėjo $418,000,000 pelno. Ant kiekvieno šėro priaugo po $8.92 dividendų.

Brazilija maino kavą už mašinas

Rio de Janeiro. — Pereitais metais Brazilija išmainė su Rytų Vokietija $9,-000,000 vertės kavos už 650 mašinų vieškelių tiesimui. Dabar ji padarė suartį su vokiečiais išmainyti 75,000 tonų kavos ant chemikališkų trąšų.

Pereitais metais Brazilija už kavą pirko Čekoslovakijoje $6,000,000 vertės mašinerijos, ypatingai traktorių. Dabar Čekoslovakija stato elektros jėgainę už $7,000,000 ant Tiete upės, netoli Sao Paulo miesto.

Brazilija pasirašė sutartį su Tarybų Sąjunga, kad iš pastarosios per trejis metus pirks $10,000,000 vertės gazolino.

Samalija jau gaus nepriklausomybę

Magadišas. — Liepos 1 d. Samalija gaus nepriklausomybę. Jungtinės Tautos padeda paruošti konstituciją ir laikinąją vyriausybę.

Samalija yra 194,000 ketvirtainių mylių šalis, su 1,-500,000 gyventojų. Ji randasi prie Indijos didjūrio, pietrytiniame Afrikos krašte. Italijos imperialistai Samaliją buvo pavergę ,bet po Antrojo pasaulinio karo jie buvo priversti nuo jos atsisakyti.

New Delhi. — Chruščiovas sakė, kad Jungtinių Valstijų gamyba šlubuoja.

Fort Saidas. — Suezo kanale Egiptas sulaikė JAV laivą "Valiant Faith".

Alžyras. — Įvyko žemės drebėjimas. Yra apie 50 žmonių užmuštų ir virš 200 sužeistų.

Apie susisiekimą oru tarp TSRS ir JAV

New Yorkes. — Jau ketvirti metai Tarybų Sąjunga deda pastangų, kad būtų įsteigtas lėktuvais susisiekimas tarpe Maskvos ir New Yorko,

Pirmiau New Yorko orlaukių viršininkai nesutiko priimti TSRS lėktuvą "Tu-104", nes būk jis sudarys per didelį triukšmą. Dabar tam lėktuvui jau neprieštarauja. Jis nusileidžia į N. Y. miesto orlaukius.

Dabar New Yorko viršininkai priešinasi "TU-114" lėktuvams primesdami tą patį "triukšmą". TSRS sutiko duoti New Yorko viršininkams išbandyti jo "triukšmą".

Chessmano nužudymą ir vėl atidėjo

San Francisco, Calif. — Kalifornijos gubernatorius Ed. Brown prailgino 60 dienų Caryl Chessmano gyvenimą.

Prieš 12-ką metų jį nuteisė nužudyti. Kaltino, būk jis apiplėšė žmogų, o jo moterį pavogė ir išprievartavo. Chessman sako, kad ji klaidingai įtarė, jis sako, kad jis šio prasikaltimo nepapildė.

Jis per 12 metų laukdamas mirties kalėjime, mokėsi, parašė keturias knygas, už jas gavo $150,000. Jo reikalas jau aštuonis kartus buvo teismų kratinėtas.

Jakarta. — Indonezija ruošiasi pasitikti Chruščiovą.

Detroitas. — Jau sumažėjo automobilių gamyba, nes daug jų randasi pardavyklose.

LAISVE

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.

Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays.
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK 17, N. Y.
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.
Established April 5, 1911 — ROY MIZARA, Editor

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$9.00	Canada and Brazil, per year	$10.00
United States, per 6 months	$5.00	Canada and Brazil, 6 months	$5.50
Queens Co.	$10.00 per year	Foreign countries, per year	$12.00
Queens Co.	$5.50 per six months	Foreign countries, 6 months	$6.50

Daug žmonių nori vykti Lietuvon

ŠIAIS METAIS, girdėjome, daug Amerikos lietuvių reiškia noro nuvykti į Tarybų Lietuvą pasisvečiuoti. Sakoma, norinčiųjų tai padaryti bus apie keletas šimtų.

Amerikiečiai lietuviai labai nori būti Vilniuje liepos 21-ąją, kadangi tą dieną Lietuvoje bus didžiulė šventė, — bus minėta 20 metų sukaktis, kai Lietuva pasiskelbė tarybine respublika.

Minėtą dieną Vilniuje įvyks kas tokio nepaprasto: bus suvykę iš visos Lietuvos apie 30—35 tūkstančiai dainininkų ir jie visi, viename chore, dainuos, duos koncertą. Suvyks į Vilnių žmonių iš visos Lietuvos, iš visų jos kampų.

Nežinome, ar visi tie, kurie padavė pareiškimus vykti sekamą vasarą į Lietuvą, galės ten vykti. Ne apie tai, žinoma, ir eina čia kalba. Kalba eina apie tai, kad Čikagos lietuvių menševikų laikraščio "Naujienų" redaktorius jau iš anksto prakeikia visus tuos, kurie ryžtasi vykti į Lietuvą, kad galėtų toje šventėje dalyvauti.

Galima iš anksto pasakyti, jog šis P. Grigaičio prakeiksmas lygus ano sutvėrimo lojimui ant mėnulio. Tai tuščias nervavimasis, tuščias savęs eikvojimas.

Žmonės, kurie pasiryžo vykti Lietuvon dalyvauti toje šventėje, vyks ir dalyvaus, jei tik gaus pasus ir vizas.

Sėkminga misija!

PASAKYSIME ATVIRAI, A. Mikojano vizitas Kuboje buvo sėkmingas. Tokio vizito gali jam pavydėti daug kas.

Tik pagalvokime: per metų eilę tarp Kubos ir Tarybų Sąjungos nebuvo diplomatinių ryšių, o buvusio diktatoriaus Batistos atstovas Jungtinėse Tautose Tarybų Sąjungą šiauriai puolė, šmeižė.

Ir štai, po Batistos nuvertimo, revoliucinė Kubos vyriausybė pakviečia Tarybų Sąjungos vyriausybę atidaryti savo parodą Havanoje, kartu pakviečia A. Mikojaną, kad jis atvyktų dalyvauti parodos atidaryme.

Mikojanas atvyksta. Tariasi su Castro, su kitais atsakomingais Kubos vadovais. Pasitarimų pasėka ta: bus pradėta tarp šitų dviejų šalių prekyba. Tarybų Sąjunga pirks iš Kubos cukraus, duos Kubai ir paskolą, o Kuba, aišku, pirks dalykus, — mašineriją ir kitką, — iš Tarybų Sąjungos. Visa tai eis naudon abiem šalim, o kartu ir pasaulinei taikai.

A. Mikojanas grįžo namo smagus, bet taikos priešai dėl jo misijos negali ramiai nusėdėti. Jie puola, visaip šmeižia Kubos revoliucinę valdžią, jie nesigaili epitetų ir Mikojanui. Tai nieko! Parėks ir turės nustoti!

Vienijasi

NICARAGUOS, HAITI ir Dominikos respublikų tremtiniai užsienyje nutarė suorganizuoti savo jėgas, kad galėtų sėkmingiau kovoti prieš tų šalių kruvinuosius diktatorius.

Visose tose trijose šalyse siautėja fašistiniai režimai. Ypatingai Dominikoj ir Nicaraguoj.

Sutarties sudarymą paskelbė pulk. Lacayo ir Fernando Arguello, ir Nicaraguos; Bienvenido Hazim, Dr. Noel Henriques ir Pablo Hugo Espaillat—iš Dominikos respublikos, ir Jaques Balince, iš Haiti.

Taip, jei tik visų trijų šalių antifašistai gerai apsivienys, sutartinai veiks, tai pasekmės bus: greičiau taps nuversti minėtų šalių kruvini diktatoriai, panašiai, kaip buvo Kuboje.

Rasistai veikia!

ŠIUO METU per visas JAV pradėta skleisti antisemitinė, anti-negriška propaganda. Visokie rasizmą skiepiją lapeliai, net ir žurnalai, siuntinėjami žmonėms per paštą, platinami ir iš laikraščių kioskų ir kitokiais būdais.

Taip rašo savaitraščio "The Worker" bendradarbis John Janicek.

Kadaise buvęs rimtas amerikinis žurnalas, "American Mercury", šiandien paverstas šlykščiu rasistiniu ir anti-komunistiniu šlamštu.

Šis žurnalas visiškai panašus į kadaise ėjusį "Social Justice", kurį redagavo fašistas katalikų kunigas Coughlinas.

Smala spiaudydami prieš žydus ir negrus, rasistai kartu suplaka ir komunistus.

Fašistai-rasistai teisinasi taip: girdi, mes, puldami žydus, negrus ir komunistus, "giname krikščionybę".

Padorūs amerikiečiai, ypatingai darbo unijos, turėtų pakelti prieš tai tvirtą protestą, turėtų rasistų-fašistų siaučjimą pasmerkti!

Kas ką rašo ir sako

KOKIOS TAUTOS SUDARO TARYBŲ SĄJUNGĄ

Kaip žinia, praėjusiais metais Tarybų Sąjungoje įvyko visų gyventojų surašinėjimas. Surašinėjant, buvo kiekvieno atsiklausta, kokios jis yra tautybės. Vaikai buvo surašyti pagal tėvų tautybę.

Ir štai dabar buvo paskelbta duomenys apie tai, kokios tautos gyvena Tarybų Sąjungoje ir kiek žmonių kiekvieną tautybę sudaro.

Mes čia paduodame visą tarybinių tautų sąrašą. Jis seka:

Viso TSRS gyventojų	208,827,000
Rusų	114,588,000
Ukrainiečių	36,981,000
Baltarusių	7,829,000
Uzbekų	6,004,000
Totorių	4,969,000
Kazachų	3,581,000
Azerbaidžaniečių	2,929,000
Armėnų	2,787,000
Gruzinų	2,650,000
Lietuvių	2,326,000
Žydų	2,268,000
Moldavų	2,214,000
Vokiečių	1,619,000
Čiuvašų	1,470,000
Latvių	1,400,000
Tadžikų	1,397,000
Lenkų	1,380,000
Mordvių	1,285,000
Turkmėnų	1,004,000
Baškirų	983,000
Kirgizų	974,000
Estų	969,000
Dagestano tautybių jų tarpe:	945,000
avarų	268,000
lezginų	223,000
darginų	158,000
kumykų	135,000
lakcų	64,000
nogajų	41,000
tabasaranų	35,000
agulų	8,000
rutulų	7,000
cachurų	6,000
Udmurtų	623,000
Marių	504,000
Komių ir komių-permių	431,000
Čečėnų	418,000
Osetinų	410,000
Bulgarų	324,000
Korėjiečių	314,000
Graikų	310,000
Buriatų	253,000
Jakutų	236,000
Kabardinų	204,000
Karakalpakų	173,000
Karelų	167,000
Vengrų	155,000
Čigonų	132,000
Šiaurės tautybių jų tarpe.	128,000
nencų	25,000
evenkų	24,000
chantų	19,000
čiukčių	12,000
evenų	9,000
nanajiečių	8,000
koriakų	6,300
mansių	6,000
selkupų	4,000
nivchių	4,000
ulčių	2,000
saamų	1,800
udegėjų	1,400
eskimų	1,100
itelmėnų	1,100
ketų	1,000
oročių	800
nganasanų	700
jukagirų	400
aleutų	400
Gagauzų	124,000
Rumunų	106,000
Kalmukų	106,000
Ingušų	106,000
Tuviečių	100,000
Uigurų	95,000
Suomių	93,000
Karačiajevų	81,000
Adygėjų	80,000
Abchazų	74,000
Kurdų	59,000
Chakasų	57,000
Altajiečių	45,000
Balkarų	42,000
Turkų	35,000
Čerkesų	30,000
Kinų	26,000
Čekų	26,000
Aisorų	22,000
Dunganų	21,000
Iraniečių	21,000
Abazinų	20,000
Vepsų	16,000
Sorcų	15,000
Slovakų	14,700
Tatų	11,000
Arabų	8,000
Beludžių	7,800
Karaimų	5,900
Albanų	5,000
Jugoslavų	5,000
Udinų	3,700
Ispanų	2,400
Afganų	1,900
Mongolų	1,800
Italų	1,200
Ižorų	1,100
Prancūzų	1,000
Japonų	1,000
Vietnamiečių	800
Tofalarų	600
Kitų tautybių	17,000

Iš viso Tarybų Sąjungoje yra 114.4 milijono rusų ir 102.2 milijono kitų tautybių žmonių.

PATINKA JAM GRIGAITIS, BET...

B. Raila rašo:

"Mėgstu Naujienų redaktorių Pijų Grigaitį, — jis yra mano 'pet.' Ypač jog, maniau, kad marksizmą leninizmą jis pažįsta geriau, negu rabinai Talmudą..."

Tačiau, B. Raila, nors ir mėgsta menševikų laikraščio redaktorių, bet suranda, kad "jis kalbūt tikisi, kad kitaip manantį galima numušti jo iškoliojimu ir dergimu..."

Netiki smetoninininkų bendradarbis, kad koliojimu galima būtų ką nors padaryti. Ir prideda, jog koliojimu Grigaičiui nepavyks sumušti komunistus!

Mėgsta B. Raila P. Grigaitį ar nemėgsta, o mes jį labai gerai pažįstame kaip didelį plepalą ir koliotoją kitaip galvojančių žmonių!

ĖDASI!

L. Prūseika Vilnyje rašo:

J. Tysliavos "Vienybė" ėdadasi su Rastenio-Gaidžiūno "Dirva." "Dirva' mušasi su Meškausku. Olienė atkišo šypgą smetoninininkų sąjungai. B. Raila niaujasi su grigaitininkais, o grigaitininkai įžiūrėjo Railoje... bolševiką.

Tautininkų savaitraštis "Laisvoji Lietuva" (Chicagoje) pučiuoja kailį šimučio-Grigaičio tarybai.

Į derybas palėisti ir akmenys. Brooklyne išgurinti "Vienybės"' langai, Chicagoje išdaužė Leonų bizniavietės langus. "Naujienos" nesavu balsu sušuko: 'fanatizmas ir vandalizmas.'

Tai matot, kokia vienybė tų gaivalų tarpe, kurie vasario 16 d. lies krokodiliaus ašaras dėl prarasto rojaus Lietuvoje.

Jie pagatavi vienas kitą suėsti.

KAIP IŠSILAIKYTI LIETUVIAIS?

Clevelando smetoninininkų laikrašty B. Gaidžiūnas dūsauja dėl to, kad Amerikos lietuviams ištautėjimas grėsia. Girdi:

Visus čia pastoviai mala lyginimo ir maišymo girnos. Mala be triukšmo, be priekaištavimo, tarsi ir be skausmo. Nebėra čia imigravusių milijonų vokiečių, italų ir kitų, už mus didesnių ir gausesnių. Kaip statistika rodo, ketvirtoji karta jau tų malimo girnų nebereikalinga. Tik reti atvejai šią taisyklę sulaužo.

Kad taip yra, nieks neginčys. Amerikos lietuviams nutautėjimo pavojus yra nemažas. Kiekvienas padoresnis žmogus galvoja, kaip nutautėjimo pavojų nustumti tolyn? Aišku, tam yra visokių būdų ir priemonių. Bet mums rodosi, viena iš geriausių ir stipriausių priemonių — *su Lietuva kultūrinių ryšių palaikymas.*

Apie tai tenka nuolat ir nuolat galvoti ir to siekti.

Tunis. — Tunisija kreipėsi į NATO, kad išvarytų Francūziją iš Bizertos priešplaukos.

SIMANAS JANULIS---DIDELIS REVOLIUCIONIERIUS

Vasario 21 d. suėjo devyneri metai, kai mirė senosios, dar carinės Rusijos pagarsėjęs ugningas revoliucionierius, kovotojas prieš tironą carą ir jo žiaurų režimą, taigi ir už Lietuvos laisvę.

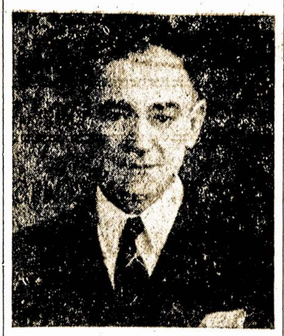

Pačioje jo jaunystėje, dar tebesėdint pradinės mokyklos suole, jo galvoje gimė ir susikristalizavo dinamiškos, tikro revoliucionieriaus mintys. iVetoje užsivilkti kunigo sutaną, kurią jam tėvai iš pat kūdikystės ruošė, Simanas pasuko visai kita kryptimi. Vietoje žmones apgaudinėti, jis pradėjo skelbti jiems tiesos žodį, juos šviesti. Ir ne tik žodžiu, bet tikru darbu, savo pasiryžimu ir ištverme.

Už tai jam teko daug nukentėti, daug metų praleisti caro kalėjimuose ir panešti visokių kitų sunkenybių. Bet jis to nepaisė, nebojo. Visa tai revoliucijonierių kaip tik padrąsindavo, priduodavo daugiau ir daugiau ūpo, ištvermės ir pasiryžimo dar daugiau dirbti, kad greičiau priartinti tą valandą, kuri sugriaus tironų sostus.

Ir Simanas neklydo. Ta valanda atėjo! Deja, jam neteko to matyti, tuo pasigėrėti, pasidžiaugti. Simanas dabar labai, labai būtų džiaugęsis Lietuvos ir visos Tarybų Sąjungos žmonių pasiekimais. Kaip jam šiandien būtų miela aplankyti, pasižvalgyti laisvoje Lietuvoje, Sibire, iš kur jis su savo draugais politiniais kaliniais pabėgo iš katorgos ir veik tris mėnesius keliavo, ėjo per Sibiro miškus, iki priėjo pirmą gyvenvietę, kazokų stotis. Ten gavo nusipirkti šiek tiek maisto ir drabužių.

Simanas Janulis dabar labai džiaugtųsi, kad Rusiją ir Lietuvą jau valdo ne caras, o jo, Simano, idėjos brangiausi draugai.

Janulio Draugas

"Vilnį" prašau persispausdinti.

Įžymusis kompozitorius Julius Juzeliūnas

KŪRYBAI— DIENA PER TRUMPA

Gal būt, iš matymo ir nepažįstate šio paprasto, nuoširdaus ir dar jauno žmogaus. Bet tereikia priminti bent vieną melodiją iš jo sukurto baleto, ir iš karto pasakysite autoriaus pavardę. Taip, tai kompozitorius Julius Juzeliūnas, kurio baletą "Ant marių kranto" už jo liaudiškumą, melodingumą ir lyrizmą pamėgo ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Tarybų Sąjungoje, ir užsienyje.

Savo kelionę mes ir pradėjome apsilankydami pas šį kompozitorių bute. Radome jį sėdintį prie fortepiono, ant kurio gulėjo pradėtas gaidų puslapis, kambaryje aidėjo dar niekur negirdėta nauja melodija.

Pasirodo, tai muzika naujam baletui, kurį kompozitorius tikisi parašyti jau gana greitai. Mes paprašėme trumpai papasakoti apie savo būsimąjį kūrinį.

—Gaila, bet aš jums dar negaliu pasakyti nei baleto pavadinimo, nei veikėjų, nei tikslaus jo turinio. Mes su rašytoju Kaziu Saja, kuris rašo šiam baletui libretą, dar neperseniausiai pradėjome jį kurti. Tačiau pagrindinę kūrinio mintį, idėją jau turime. Šiame balete mes norime parodyti, kad žmogus žmogui — nėra vilkas, ir tautų draugystė nugali net tada, kai mums grasinama atominėmis bei vandenilinėmis bombomis. Bet įkūnyti šią temą balete nelengva, nes baletas plastinis menas, jame sunkiau negu dramoje parodyti tikrą, paprastą gyvenimą. Seniau baleto kūrėjai tai išspręsdavo labai paprastai — perkeldavo savo veikėjus į sapną. O mes su draugu Saja savo temai vystyti parinkome kitą formą. Panaudoję fantastiką, mes bandysime perkelti savo veikėjus į kitą planetą. Juk šiais laikais kitos planetos mums jau netaip svetimos...

Šis baletas — ne vienintelis kompozitoriaus rūpestis. Artėjančio Tarybų Lietuvos dvidešimtmečio garbei pagal poeto Vacio Reimerio tekstą J. Juzeliūnas ruošiasi parašyti kantatą chorui su simfoniniu orkestru, jau seniai dirba prie naujos savo simfonijos, tikisi sukurti ne vieną dainą.

—Planų daug, o laiko... Lankydamiesi pas mokslininkus, jūs, žurnalistai, paprašykite, kad jie ką nors sugalvotų ir prailgintų dieną, — sako kompozitorius juokaudamas. — Tada visus planus galima bus įgyvendinti žymiai greičiau..

Nuotraukoje: kompozitorius J. Juzeliūnas

Z. Serapinas

PATVIRTINO KOMUNISTŲ VADŲ APKALTINIMĄ

Cincinnati. — JAV Apeliacijų teismas patvirtino pirmesnį teismo sprendimą prieš septynis komunistų veikėjus. Yra nuteisti po 18-ką mėnesių kalėjimo ir $2,500 finansinės baudos sekami Clevelando veikėjai: James West, Andrew Remes, Hyman Lumer, Sam Reed, Eric Reinthaler, Marie Reed Haug ir Fred Haug.

Darbininkų sveikata

KĄ GERA DARO VITAMINAI

Čia išeitų ilgoka istorija, tai aš nors ir labai trumpai paminėsiu tūlus vitaminus. *Vitaminas A* tirpsta riebaluose. Jo turi geras sviestas, žuvų riebalai — t. y. žuvies kepenų aliejus. Turi ir geltonieji grūdai, šaknia vaisiai (morkos), vasaros grietinė. Kai žmogui esti permažai *vitamino A*, tai jam silpnos akys, pazliurę, traškanoja. Slanktai, slogos, katarai dažnai kankina, nes dengiamosios plėvelės esti silpnos ir plonos.

Vitaminas D dažnai esti kartu su vitaminu A—svieste, piene, grietinėje, žuvies kepenų aliejuje. Vitaminą D gamina žmogui ir saulės šviesa, jos ultravioletiniai spinduliai. Jie susigeria į odos riebalinę medžiagą ir išsivaikšto po kūną. Jei negauni *vitamino D*, tai tau neįsisavina kalcis (kalkės). *Rachitas*, angliškoji liga gadina kūdikiams kaulus. Čia reikia daugiau saulės ir žuvies kepenų aliejaus.

Vitaminas B yra *kompleksas*, mišinys iš daugelio skirtingų dalelių: B^1, B^2, B^4, B^5, B^6 — *tianinas, riboflavinas, piridoksinas, niaginas, pantoteninė rūkštis*, B^{12} — kraujagamis vitaminas. Yra ir daugiau vitamino B mišinio dalelių. Šito vitamino turi kiaušinio tryniai, javinių grūdų gemalai ir sėlenos, pienas, kepenys, raudona mėsa.

Vitaminas C — askorbinė rūkštis tvirtina jungiamuosius kūno audinius, padeda gyti žaizdoms, stiprina dantų smegenis ir smulkiąsias kraujo gyslelytes, kapiliarus, stiprina nervus, smegenis ir jų veikimą. Vitamino C turi vaisiai, daržovės, ypač apelsinai, citrinos, rožių burbuolės, net ir pušų skujos, taipgi žolės, pienės. Jei trūksta vitamino C, tai atsiranda *skorbutas*, kraujuoja, pursta dantų smegenos, juodos dėmės darosi po oda, žaizdos negyja, protas neveikia, nervai netikę. *Vitaminas E* — vaisingumo vitaminas, padeda lyties organams veikti. Jo yra normaliame maiste, ypač kviečių gemalo aliejuje. *Vitamino B* dėsniai ypač esmingi žmogaus organizmui. Be jų neesti gero vidurių virškinimo, genda nervai, vyksta paralyžiai, genda akys, genda oda, atsiranda net pelagra, slinka plaukai, vyksta net protligės. Bendrai, *vitaminai* taip labai reikalingi žmogui, kad be jų negalima laukti nei sveikatos, nei darbingumo, gabumo. Ir žmogui būtinai reikia *visokių vitaminų*, — ne tik kūdikiui, bet ir visiem.

J. J. Kaškiaučius MD

MIESTAS ANT BANGINIŲ

Ramiojo vandenyno pakrantės miestas Monterėjus įdomus savo grindiniu. Čia po kelis šimtus metrų tęsiasi gatvės, gristos... banginių kaulais. Matyt, Monterėjaus įlanka anksčiau buvo mėgiama šių milžiniškų gyvūnų vieta. Mokslininkams žinomi atvejai, kai pavieniui ar net masiškai žūdavo banginiai, vandeniui slūgstant, atsidūrę sekliose vietose. Juos sutraiškydavo jų pačių svoris. Susikaupę per daugelį amžių banginių kaulai, tikriausiai, ir sudarė šiuos savotiškus grindinius.

Liaudies teatro scenoje

"Šiandien kultūros namuose Jurbarko liaudies teatro spektaklis — estų dramaturgo E. Raneto trijų veiksmų pjesė "Sūnus paklydėlis." Režisierius—dantų technikas Algirdas Pauliukaitis, dailininkai—rajono muziejaus direktorius Juozas Kriaučiūnas ir kino mechanikas Edvardas Gylys..."

Tokio turinio skelbimus dažnai matydavo ne tik jurbarkiečiai, rajono kolūkiečiai, bet ir Pagėgių gyventojai. Jei žiūrovai asmeniškai pažindavo aktorius, pamatę spektaklį, nustebdavo. Senos, daug vargo ir kančių pergyvenusios estės Lenos Tuisk vaidmenyje jie negalėjo atpažinti Jurbarko vaikų darželio auklėtojos Felicijos Baranauskienės, o jos sūnuje—rajono komjaunimo komiteto sekretoriaus Rimgaudo Stumbrio. Jie dažnai užmiršdavo, kad Anika—tai jų pažįstama Jurbarko vidurinės mokyklos mokslo dalies vedėja Birutė Skandėnienė, šachtininkas Johanesas Rojesmikas—liaudies teismo vykdytojas Juozas Abromavičius, Lembitas Pedajasas — rajono sporto tarybos pirmininkas Jonas Enskaitis.

Tuo, jog eilė šio teatro aktorių-mėgėjų pasiekė beveik profesionalų lygio, galėjo įsitikinti ir daugiau žiūrovų. Pernai rudenį "Sūnus paklydėlis" buvo parodytas per Vilniaus televiziją, o neseniai Vilniaus rusų dramos teatro scenoje—respublikinio pasitarimo estetinio auklėjimo klausimais dalyviams.

Šis teatras dar visai jaunas — liaudies teatro vardas jam buvo suteiktas tik pernai. Tačiau iki to laiko jis praėjo ilgą ir nelengvą kūrybinį kelią. Susikūręs netrukus po karo, teatro meno mylėtojos, dabar pensininkės Onos Lukoševičiūtės vadovaujamas, Jurbarko kultūros namų dramos būrelis nuo pirmų dienų stengėsi supažindinti žiūrovą su geriausių dramaturgų kūriniais. Onos Lukoševičiūtės, o vėliau Juozo Stonio ir Algirdo Pauliukaičio režisuojami, dramos būrelio nariai pastatė tokius sudėtingus veikalus, kaip A. Ostrovskio "Be kaltės kalti," "Judri vietelė," B. Dauguviečio "Nauja vaga," A. Arbuzovo "Tania," J. Rainio "Pūsk, vėjeli" ir kt.

Nuo praėjusių metų vasaros šis saviveiklinis kolektyvas pradėjo naują kūrybinį etapą. Juk liaudies teatrui reikalavimai kiti, negu dramos būreliui. Tai suprato ir režisierius, ir aktoriai, ir šefuotojai — Kauno dramos teatro kolektyvas. Didelis, iki 40 žmonių išaugęs kolektyvas, nepaisydamas nepalankių darbo sąlygų, su nauja energija ėmėsi darbo. Repetavo vakarais beveik kasdien, nepagailėdavo savo laisvalaikio ir sekmadieniais. Po pirmo liaudies teatro pastatymo — "Sūnaus paklydėlio" gimė antrasis — Raneto pjesė "Po laukine obelėle," brendo nauji sumanymai. Dabar kolektyvas repetuoja Kymantaitės - Čiurlionienės pjesę "Pinigėliai," ruošiasi statyti Pistolenkos veikalą "Asmeniškumas."

Planų entuziastams netrūksta. Ir jie juos įvykdys, jei dirbs su tokia ugnele, kaip dirbo iki šiol.

Z. Starkus

Nuotraukoje: Kauno dramos teatro aktorius Laimonas Noreika (dešinėje) grimuoja Jurbarko liaudies teatro aktorių rajono komjaunimo sekretorių Romą Stumbrį.

STATOMAS DIDELIS TILTAS

Saratove statomas didelis automobilių tiltas per Volgą. Jo ilgis—beveik 3 kilometrai, plotis—apie 16 metrų. Tiltas statomas vien iš surenkamo ir įtemptai armuoto gelžbetonio. Kas 100 metrų tiltą rems galingi ramsčiai. 5 metrų skersmens ramsčių apvalkalai į 25-30 metrų gylį bus įkalami vibracinio nardintuvo pagalba 320 tonų jėgos. Jau pastatyta eilė ramsčių krante.

Tiltas bus baigtas statyti 1962 metais.

SENOVĖS LIETUVIAI GAMINO PATRANKAS

Maždaug prieš 600 metų lietuviai savo kraštui ginti nuo priešų pradėjo naudoti paraku šaunamas patrankas. Patrankos buvo labai paprastos. Jų pagrindinę dalį sudarė vienu galu aklinas storasienis vamzdis. Patrankininkas ginkla užtaisydavo per laibgalį—įpildavo nustatytą normą parako ir įgrūsdavo akmeninį arba geležinį rutulio formos sviedinį. Paraką uždegdavo deglu per vamzdžio drūtgalio šone specialiai paliktą nedidelę skylutę. To meto patrankų sviediniai po keleto šūvių pramušdavo pilių vartus arba silpnesnes sienų vietas. Iš patrankų taip pat apšaudydavo į ataką skubančius priešų pulkus. Žinoma, tokie pabūklai ne tiek užmušdavo priešų, kiek pabaidydavo raitelių arklius. Šie lėkdami sumaišydavo kovines priešo gretas.

Ilgą laiką lietuviai patrankas pirkosi iš kitų kraštų. Pagaliau didysis kunigaikštis sugalvojo įtaisyti patrankų liejyklas pačioje Lietuvoje. 1548 m. Vilniuje, dabartinių knygų rūmų teritorijoje, pradėjo veikti pirmoji tokia liejykla. 1551 m. pirmosios patrankos buvo pagamintos taip pat Valkininku liejyklo je. Abi patrankų liejyklos veikė daugiau kaip šimtą metų.

Varį ir alavą liejyklos gaudavo iš užsienio. Iš ten atsiveždavo ir geležies žaliavos. Bet daugiausia jos naudojo vietinę geležies žaliavą, vadinamą balų rūdą. Ją liejykloms pristatydavo apylinkių valstiečiai. Jie ir duokles didžiajam kunigaikščiui davė rūda.

Patrankų liejikai balų rūdą maišė su medžio anglimis ir tam tikrose krosnyse gaudavo skystą geležį. Kelis kartus ją perlydę, jau gaudavo geležį, tinkamą patrankoms ir jų sviediniams lieti.

Valkininkų patrankų liejykla buvo prie Špenglos upelio. Visus sunkiausius ginklų gamybos darbus ten atliko vandens sukamos mašinos. Jos pakeldavo skystą metalą, kilnojo sunkius kūjus, pūtė dumples. Tuo buvo žymiai palengvintas darbas.

Pagamintas patrankas gražiai papuošdavo. Tai atlikdavo tam tikri amatininkai, vadinami auksakaliais. Jie ant vamzdžio iškaldavo herbus, gražius ornamentus arba atitinkamus žodžius. Ant vienos Valkininkuose pagamintos patrankos buvo užrašyta: "Mane padirbdino Žygimantas Augustas, Lenkijos karalius, Lietuvos didysis kunigaikštis, 1567 m. spalio 14 d."

Tose pačiose patrankų liejyklose iš salietros, sieros ir medžio anglies amatininkai gamino ir paraką. Jį pilstė į statines arba odinius maišelius ir siuntė į Vilnių, į didžiojo kunigaikščio ginklų sandėlius, buvusius prie pat Gedimino pilies kalno.

Patrankų liejyklos buvo stambiausios to meto geležies apdorojimo įmonės Lietuvoje.

V. Merkys

New Delhi. —Kunigaikštė Rani padovanojo Chruščiovui tigrą.

Laiškas iš Lietuvos

Niujorkietis Alekas Velička gavo laišką nuo savo sesers iš Veliuonos. Praleidus kitus, smulkesnius dalykus, paduosime kelias ištraukėles, liečiančias bendrus klausimus . Ji rašo:

"Žiema pas mus šalta ir sausa, vandens maža, o vasara buvo labai karšta. Klausiate apie Vakselio ir klebono žemę—viskas perėjo į kolūkį. Buvusiame Vakselio dvare dabar yra progimnazija, kur mokosi moksleiviai. Prie bažnyčios yra ligoninė, o klebonas gyvena savo vietoj, kaip gyvenc, ir gauna penkiolika arų.

"Veliuonos miestas atrodo puikus. Pačiame centre pastatyti du dviejų aukštų namai: vienas priklauso kolūkiui, o kitas — kooperacijai. O apie Vakselio dvarą tai daug naujų namukų pristatyta.

"Gyvename šviesiai ir linksmai: turime elektrą, radiją, tik per anksti, broleli, užgimėme . Ot, jei dabar būtume jaunesni, nors 20 30 metų amžiaus!.. Ale nieko, nusiminti nėra ko!..

"Na, tai, broleli ir broliene ir Justai su žmona, jeigu tik leidžia laikas, tai atvykite pas mus pasižiūrėti, pasisvečiuoti. Praėjusią vasarą čia buvo atvykusios amerikiečių lietuvių turistų grupės...

Jūsų sesuo
Zosė Mačiulaitienė"

LENKIJA STOVI UŽ NUSIGINKLAVIMĄ

Varšuva. — Adam Rapacki, Lenkijos užsienio ministras, pareiškė, kad jo šalis tuojau sumažintų gynybos jėgas, jeigu tik Vakarų Vokietija taip skubiai nesiginkluotų.

Povandeninis aparatas

Jūrų gelmių tyrinėjimo veteranas Šveicarijos mokslininkas profesorius Pikaras pranešė kai kurias savo projektuojamo aparato "mezoskafo" detales. Tai povandeninis mokslinio tyrimo aparatas, kuris judės panašiai kaip malūnsparnis.

Aparatas bus nardinamas viršuje įtaisyta mente, panašiai kaip malūnsparnis kyla vertikaliai į orą.

Sraigtas užpakalinėje "mezoskafo" dalyje stums aparatą pirmyn, užtikrindamas jo judėjimą po vandeniu horizontalia kryptimi. Kai elektros variklis, varąs viršutinę mentę, bus išjungtas aparatas pats išplauks į paviršių.

"Mezoskafas" skiriamas vidutinėms jūrų gelmėms tirti.

Pekino biblioteka

Pekino biblioteka — didžiausia biblioteka šalyje—turi 5.6 milijono tomų, t. y., keturis kartus daugiau, negu iki respublikos įkūrimo.

Įvedus liaudies valdžią, bibliotekos knygų fondas kasmet padidėdavo 400 tūkstančių knygų. Dabar bibliotekoje yra 220 tūkstančių retų leidinių. Bibliotekoje surinkta daugiau kaip 1,000 tomų dabartinių Kinijos rašytojų kūrinių. Jų tarpe 94 tomai Lu Sinto — dabartinės kinų literatūros pradininko — kūrinių.

Pekino biblioteka užmezgė ryšius ir keičiasi knygomis daugiau kaip su 100 pasaulio šalių bibliotekomis, akademijomis ir institutais. Pernai ji pasiuntė į užsienį 170 tūkstančių tomų ir gavo mainais 8 tūkstančius tomų.

Rojus Mizara

Pusdienis Lukiškių kalėjime

Retas lietuvis nėra girdėjęs apie Lukiškių kalėjimą Vilniuje. Caro laikais čia buvo kalinami politiniai kaliniai, lenkmečio laikais — taip pat politiniai (žinoma, jei buvo vietos, tai ir kriminaliniai) kaliniai.

Lukiškių kalėjimo duonelės yra valgęs ir Vincas Mickevičius - Kapsukas, ir velionis Vincas Paukštys. Angarietis taip pat čia buvo kurį laiką kalintas. Daug daug revoliucionierių čia buvo kalinta carizmo ir lenkmečio laikais.

Kadangi aš lankiausi daugelyje visokių vietovių Lietuvoje, — ir kolūkiuose, ir tarybiniuose ūkiuose, ir fabrikuose, ir mokyklose, ir bibliotekose, ir Kultūros namuose, ir bažnyčiose, — tai nutariau apsilankyti ir Lukiškių kalėjime.

Aišku, į jokį kalėjimą bet kada negi įeisi; reikia prašyti iš administracijos leidimo, ir tik tada gali įeiti. O man taip rūpėjo pasižvalgyti: pamatyti, kaip jis atrodo iš vidaus, kaip ten gyvena jo įnamiai, kurių, deja, dar esama ir Lietuvoje.

Kalėjimo viršininkas — *Jonas Pučkys*. Tai jaunas, aukštokas ir vikrus vyras, mielai pasiruošęs tau padėti. Radau jį jo darbo kabinete.

—Pirmiausia,—sakė jis,—prašau nusivilkti paltą ir sėstis. Visapusiškai pasikalbėkime, o tuomet galėsite padaryti maršrutą po kameras.

Pasikeitęs keliais žodžiais apie orą, J. Pučkys pasakojo apie patį kalėjimą.

—Jūs sakote "Lukiškių kalėjimas," — dėstė jis. — Tai senas pavadinimas. Mes jo nebenaudojame. Mes šį kalėjimą vadiname numeriu.

—Kaip seniai jis statytas?

— Carienės Ekaterinos viešpatavimo laikais.

Atsakymas mane nustebino, kadangi kalėjimo sienos, ir iš gatvės pusės ir iš kiemo, atrodo šviesios, lyg jos būtų naujutėlės.

—Ar tarybinės santvarkos metais kalėjimo pastate nebuvo padaryta jokių radikalių pakeitimų?

—Ne, — atsakė J. Pučkys,—niekas nekeista; mes tik žiūrime, kad kameros būtų švarios; dažnai jas dažome, kad būtų sveika jose įnamiui gyventi.

Tiesa, švara, kiek pastebėjau, visur buvo pavyzdinga; daugelis kamerų tą dieną, kai aš buvau, buvo dažomos.

—Kalėjime vietų yra dviem tūkstančiams kalinių, bet šiuo metu, kaip patys matysite, apie du trečdaliai tų vietų yra tuščios. Ir tai labai smagu!—sakė viršininkas.

—Kokios rūšies kaliniai čia laikomi — kriminalistai?

—Taip, kriminalistai. Politinių kalinių šiandien tiek Lietuvoje, tiek visoje Tarybų Sąjungoje nėra. Bet ir kriminalinius nusikaltėlius ne visus mes čia laikome; jie perkeliami į pataisos darbų kolonijas. Ten jie dirba, ten gyvena ne kalėjimiškai; ten jiems mokamos algos tokios, kokias gauna tą patį darbą dirbą darbininkai, gyveną laisvėje.

Mūsų kalėjime, toliau pasakoja viršininkas, gyvena daugiausia tie, kurie dar nenuteisti, kurie tik teismo laukia.

—Kalėjime yra ir vidurinė mokykla, — pridėjo jis.

—Kas moko — ar patys kaliniai?

—Ne. Moko atvykę iš miesto mokytojai. Mokslo programa ta pati, kaip ir visose kitose mokyklose.

Yra kalėjime ir dirbtuvė, bet už darbą čia mažiau mokama negu pataisos darbų kolonijose.

Vaikščiojame po kameras

Tada pradėjome maršrutą po kalėjimo kameras. Pirmiausia nuvykome į moterų sparną. Pasirodo, kad labai daug tuščių kamerų. Atidariau vienos kameros duris, nieko nėra, atidariau daugelio kitų kamerų duris — visos tuščios. Pagaliau prieiname prie vienos kameros, kurios durys jau užrakintos, jau nebegaliu jų atidaryti.

—Čia tai bus kas nors,—taria viršininkas.

Randame dvi jaunas merginas — abi po kokią 20 metų amžiaus. Viena geltonplaukė, kita — juodplaukė. Abidvi skaito po knygą—romanus.

—Kaip gyvenate?—klausiu.

—Gerai,—atsako geltonplaukė.

—Nelabai gerai, — sakau aš. — Geriau būti laisvėje.

—Gal ir būsiu.

—Už ką nuteista?

—Aš dar nenuteista, dar tik laukiu teismo.

—Už ką suėmė?

—Na, kaip čia pasakius: dirbau vienoje Daugų rajono įstaigoje buhaltere. Dingo ten kai kurie popieriai...

—O su jais pinigų nedingo? — mandagiai užklausiau.

—Galėjo ir dingti... bet aš nekalta.

—Advokatą turite?

—Turiu.

—Teismas greit vyks?

—Greit. Aš čia sėdžiu antrą mėnesį.

Klausiu juodbrūvės:

—Iš kur tamsta?

—Vilnietė.

—Už ką suimta?

—Kirviu perskėliau vienam žmogui galvą.

—Vyrui?

—Ne, moteriai.

—Kaip tai galėjo atsitikti? Girta buvote?

—Ne, nebuvau girta.

— Dėl ko gi jūs taip žiauriai pasielgėte? Dėl vyro?

—Ot, taip atsitiko, ir tiek . . .

Pastebėjau, kad mergina nenori prieš teismą visų paslapčių išpasakoti, tai toliau ir neklausinėjau.

—Advokatą turite?

—Turiu—gerą advokatą.

Kameroje, kur šios dvi merginos buvo, lovų yra keturios, bet dvi stovi tuščios.

Yra didesnių kamerų, kur telpa po dešimtį ir daugiau lovų. Jose taip pat daug tuščių.

Apie tris kalinius radau, kurie nuteisti kalėjiman už avariją: vairuodami automobilį, užmušė žmogų. Nesisako, kad jie taip padarė, būdami išgėrę. Bet galėjo būti ir taip. Vienas nuteistas trejiems metams, kiti po penkerius.

"Mažos bausmės"

Iki 1950 metų Lietuvoje didžiausia bausmė buvo 25 metai, o po 1950 metų — didžiausia bausmė—15 metų kalėjimo, nežiūrint, koks nusikaltimas, jei jis buvo padarytas kaip nors "atsitiktinai." Mirtimi baudžiami tik tie, kurie iš anksto "apgalvotai," apiplėšimo tikslais, užmuša žmogų.

Dėl to kai kurie žmonės man anksčiau darė pastabų. Sako, reikėtų piktadarius smarkiau bausti. Visa eilė žmonių man sakė, kad net ir jiems pažįstami asmenys, kurie dalyvavo banditizme, kurie žudė žmones, buvo nuteisti tik po 25 metus kalėjimo. Pabuvę kalėjime kokią dešimtį ir truputį daugiau metų, buvo paleisti: vieni amnestuoti, kiti už gerą elgesį kalėjime išlaisvinti.

"Užmušiau žmogų"

Štai, vienas jaunas vyras, rodosi, nuo Ukmergės, dirba kalėjimo spaustuvėje.

—Ilgam tamsta nuteistas? — klausiu.

—Dvidešimt penkeriems metams.

—Už ką?

—Užmušiau žmogų.

—Kaip, kokiu būdu?

—Paprastai: buvau girtas, susimušėme, na, ir aš jį užbaigiau.

—Kaip ilgai čia esate?

—Jau vienuolikti metai. A, kad nors tai būtų įvykę po 1950 metų, tai būčiau gavęs tik 15 metų . . .

Viršininkas tarė:

— Jei užsilaikysi taip, kaip laikeisi ligi šiol, tai, manau, netrukus būsi išleistas.

—Dėkui, draugas viršininke. Užsilaikysiu gerai, o kai išleisite niekad daugiau nepadarysiu tokios klaidos. Šventai prižadu.

Spaustuvės darbo jis pramoko gerai ir dabar pirmaeilinis darbininkas, zeceris. Spaustuvėlė nedidelė, bet gerai įrengta. Raides, žinoma, renka rankomis, ne linotipu. Yra ir nedidelis preselis. Čia spausdinami visokie valdiniai blankai; spausdinamas ir laikraštis —"Gyvenimas—mokykla." Laikraštis spausdinamas dviem kalbom: lietuvių ir rusų.

Prieinu prie labai jaunai atrodančio vaikinuko—apie 17 ar 18 metų. Klausiu:

—Už ką gi jūs čia patekote?

—Už vagystes.

—Ką vogėte?

— Viską, bet smulkius daiktus: iš žmonių laikrodėlius ir kitokius dalykėlius.

—Kiek metų nuteistas?

—Trejiems, — atsako jaunuolis.

Daug kalinių, kaip minėjau, nenuteisti, tik laukia teismo. Daug jų man prisipažino, kad suimti už grobstymą kitų turto, už vagiškavimą. Visi turi viltį, kad bus išteisinti. O jei taip bus, vadinasi, jie netrukus bus laisvi. Bet abejoju, ar visi jie bus išteisinti. Yra tokių, kurie buvo ne eiliniais tarnautojais. Visiems jiems palinkėjau, kad būtų išteisinti. Visi sakė, jog turį gerus advokatus, kurie juos apgins.

Advokatų Lietuvoje šiuo metu yra nemaža, ir daug jaunų vyrų ir merginų mokosi advokato profesijos.

Virtuvėje

Virtuvėje mačiau keletą katilų, kuriuose virė makaronų sriuba. Vyriausioji virėja prašė mane, kad pats samčiu pamaišyčiau sriubą ir pamatyčiau, kaip ji atrodo. Sriuba tiršta. Ten pat virtuvėje stovi dėžės supiaustytų į gabalus lašinių; tuos gabalus, sakė, netrukus dės į sriubą, ir kiekvienas kalinys su lėkšte sriubos gaus po gabalą geros mėsos.

Ten pat buvo paruošta kaliniams duona, suraikyta porcijomis. Tie, kurie dirba, gauna po 800 gramų, o tie, kurie nedirba—po 600.

—Kur kepate duoną?

(Bus daugiau)

Iš ATSIMINIMŲ

Springfield, Ill.

Šiuomi noriu patiekti žinių, kiek man tik pavyko surinkti, iš Illinojaus sostamiesčio lietuvių kultūrinio darbo, pradedant nuo 1905 metų iki 1959 metų.

Pačioje pabaigoje devyniolikto šimtmečio lietuviai pradėjo apsigyventi šiame Illinojaus valstijos sostamiesty. Tais laikais aplink miestą ir kiek toliau buvo apie 23 anglių kasyklos, kuriose lietuviai pelnė sau gyvenimą. Tuo laiku čia tvėrėsi angliakasių (mainierių) unija, kurioje ir lietuviai ryžtingai dalyvavo. Kiek vėliau angliakasiai išsikovojo unijos pripažinimą. Kitokių industrijų tuo metu čia nebuvo, išskyrus Illinois Watch Factory ir International Shoe Factory. Todėl ir lietuvių inteligentija nematė progos čionai apsistoti, apsigyveno tik sunkaus darbo žmonės, kurie žymioje dalyje buvo bemoksliai. O vsgi jų tarpe radosi ir keli pažangiečiai. Iš pradžių visi gyveno santaikoj, kaip mokėjo, taip tvarkėsi ir vienas kitam gelbėjo reikalui prisiėjus. Pradedant čionai daugiau apsigyventi lietuviams, atsibaladojo kaž iš kur lietuviškas kunigėlis. Pradėjo tverti lietuvišką parapiją ir tuomi sudrumstė visą ligi tol buvusią gražią draugišką santaiką tarp vietos lietuvių. Nuo čia prasidėjo tarp vietos lietuvių didelė nesantaika, vieni kitų išsipravardžiavimas ir neapykanta.

Vietos lietuviai katalikai nuo pat parapijos susitvėrimo iki šių dienų kultūrišk am veikime labai mažai arba nieko nepasirodė, todėl apie juos nėra nė ką rašyti. O tuo tarpu pažangiečiai lietuviai nuveikė gana daug kultūros, apšvietos ir visuomenės darbų. Ir štai jie:

1905 metais Springfieldo pažangiečiai lietuviai suorganizavo Lietuvių Socialistų Sąjungos kuopą. Iniciatoriais buvo Jonas ir jo broliai Žvingilai, Vincas Černauskas, Jonas Raulinaitis, broliai Lagūnai, Klembauskai ir kiti. LSS kuopa nuo pat įsikūrimo ėmėsi skleisti apšvietą tarp vietos lietuvių, platino literatūrą, rengė prakalbas, paskaitas, kalbino rašytis į LSS. Pasekmėje to, vienu tarpu LSS kuopa turėjo suvirš 50 narių.

Apie 1907 ir 1908 metus buvo suorganizuotas dramatiškas ratelis. Šis ratelis bėgyje keliolikos metų pastatė kelis gražius spektaklius.

1911 metais čia pribuvo iš Pilviškių Juozas Kačergis. Juozas buvo baigęs teologijos mokslą, o pamatęs katalikų dvasiškių elgesį, atsisakė būti kunigu. Už priešvaldišką veikimą buvo caro valdžios ištremtas į užsienį. Čia pribuvęs, Juozas įstojo į LSS vietinę kuopą, prisidėjo prie veikimo ir daug mus ko pamokė. Jis pats pagamino kelias paskaitas ir skaitė, sakė prakalbas ir kitką. Baigiantis Pirmajam pasauliniam karui, Juozas grįžo į Lietuvą.

1911 metais čia kalbėjo Algirdas Margeris. Jis tuomet buvo medicinos studentas ir vadinosi slapivardžiu Šeštokas. Daug prakalbų yra pasakęs tuo laiku čia gyvenęs Vincas Brokevičius. Vincas buvo gerai apsipažinęs su angliška kalba ir raštu, tai jis dirbo daug ir tarp amerikiečių.. Tuo laiku broliai Wealand išleido socialistinį dvisavaitinį laikraštuką "Appeal to Reason", Arkansas mieste. Tai Vincas savo kaštais parsitraukdavo pundą kas savaitė ir pats nakčia išnešiodavo. Vincas sakydavo: Jei iš dešimties bent du užsiinteresuotų socializmo idėja, tai ir tai apsimoka.

Pirmojo pasaulinio karo metu daug lietuvių jaunų vyrų buvo pašaukti į Amerikos kariuomenę. Laike didžiosios rusų revoliucijos, po nuvertimo caro valdžios, Amerikos Socialistų partijoje prasidėjo vidurinė nesantaika principų ir taktikos klausimais. Buvo sušaukta partijos konvencija Milwaukee, Wis. Partijos pildomajame komitete didžiumoje buvo oportunistiniai elementai. Pasėkoje to, didelė dalis kairiųjų buvo išmesta iš partijos, o kartu ir beveik visos kalbinės federacijos, jų tarpe ir Lietuvių Socialistų Sąjunga.

Tuo laiku įvyko skilimas ir vietinėje LSS kuopoje. Tie nariai, kurie pirmutiniai tvėrė šią kuopą, nuėjo su oportunistais, o kiti pasiliko su kairiuoju sparnu, iš kurių vėliau susitvėrė Komunistų partijos kuopa. Tuo laiku visoje šalyje siautė Palmerio žiauri reakcija, o to pasekmėje Komunistų partija buvo paskelbta nelegalia.

Čia buvo suorganizuota Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugija, jos vardu buvo vykdomas visas veikimas. Buvo rengiamos prakalbos, platinama literatūra. Detaliai visų prakalbų negaliu atminti, tai paminėsiu asmenų vardus, kurie čia kalbėjo. Daug prakalbų čia pasakė Vincas Andrulis, dienraščio "Vilnies" redaktorius, kalbėjo ir Antanas Bimba, kalbėjo Fortunatas Bagočius (jau miręs), Pijus Grigaitis, "Naujienų" red., Rojus Mizara, D. Šolomskas, Jonas Gasiūnas, M. Bacevičius, Jonas Perkūnas (jau miręs), Senas Vincas (Jakštys), kun. Mockus, A. Dundulis, J. Jukelis, H. Jagminas, F. Abekas-Akelaitis (jau miręs) ir kiti. O už vis daugiausia prakalbų yra pasakęs tai Leonas Prūseika. Vietos lietuviai jį labiausia pamėgo, todėl jis ir gana tankiai mus aplankydavo su prakalba.

Iš moterų čia kalbėjo Julija Skeberdytė, A. Jonikienė, K. Petrikienė ir K. Karosienė.

Po Pirmojo pasaulinio karo buvo suorganizuota ateities Žiedo Vaikų draugijėlė ir mokyklėlė, tačiau ji neilgai gyvavo dėl stokos mokytojų ir finansų. Buvo suorganizuota lietuvių pažangiečių mišrus choras, jam vadovavo Vokiečių choro dirigentas Frank Brohman. Bet choras irgi neilgai gyvavo. Kiek vėliau buvo suorganizuotas Jaunuolių choras. Mokytojas buvo vokietis, geras smuikorius, bet ne dainininkas, tai ir šis choras neilgai gyvavęs buvo likviduotas.

Tuoj po 1-jo karo ALDLD kuopa rengė biznio šokius. Per visą sezoną padarė pelno, jei neklystu, apie $1,800. Kiek vėliau jaunimas pradėjo tarp savęs muštis, tai svetainės savininkas uždraudė toliau šokius laikyti. Rengiant šokius padarytas pelnas buvo panaudotas geriems tikslams. Apie $1,200 pasiųsta į Lietuvą nuo karo nukentėjusiems šelpti, taip pat buvo teikiama finansinė pagalba draugams apsiginti nuo reakcijos puolimo.

Buvo suorganizuota Lietuvių Progresyvių Moterų Susivienijimo kuopa. Ši kuopa savo laiku atliko tam tikrus žymiai gerus darbus. Tuoj po karo moterys metėsi į darbą, rinko drapanas, taisė, pakavo į tam tikras dėžes ir siuntė į Tarybų Sąjungą, šelpimui nukentėjusių nuo karo. Laike didžiojo nedarbo 1929 ir 1930 mtais, kuomet bedarbių delegacija atkeliavo iš Chicagos į Valstijos sostinę, lietuvės moterys parūpino jiems maistą ir nakvynę. O sekančią dieną, kuomet bedarbių delegacija numaršavo į valstijos kapitolių su reikalavimu "darbo ar duonos", tuomet valstijos valdžios įsakymu, delegacija buvo užpulta policijos ir ištremta iš miesto. Tai ir čia pažangietės lietuvės moterys atsiskubino bedarbiams su pagalba. Apie už penkių mylių į šiaurę nuo miesto moterys jiems surado pastogę ir aprūpino maistu. Čia pažymėti tik keli patys svarbieji moterų atlikti darbai, o jų buvo ir daugiau.

Žodis apie literatūros platintojus. Pirmieji literatūros platintojai, tai buvo Jonas Žvingila, Juozas Klembauskas ir kiti. Siems pasitraukus iš gyvųjų tarpo, jų vietą užėmė Povilas Jurkonis. Tai buvo nepaprastai energingas organizatorius ir literatūros platintojas. Povilas neturėjo automasinos, tai pesčias apvaikščiojo visą miestą, verbuodamas narius į Susivienijimą Lietuvių Amerikoje, vėliau į Lietuvių Darbininkų Susivienijimą, į Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugiją ir į LSS, ir jam sekėsi. Povilas atnaujino prenumeratas ir verbavo naujus skaitytojus dienraščiui "Vilniai ir kitiems pažangiečių lietuvių laikraščiams.

Povilui mirus jo vietą užėmė energinga draugė Matilda Kliknienė. O tuo laiku Matilda jau buvo našlė. Nesunku suprasti, kokia sunki našta gulė ant jos pečių. Likus vienai be duonpelnio, reikėjo auklėti našlaitėlius, darbo buvo begalės. O vis tik Matilda surado laiko pėsčia aplankyti visus dienraščio "Vilnies" skaitytojus, atnaujinti prenumeratas, ir ryžosi gauti naujų skaitytojų. Ji taip dirbo per keliolika metų iki galutinai kojos atsisakė jai ant toliau tarnauti. Po jos tą darbą užėmė Andriejus Gutauskas. Andriejus irgi tą darbą gerai atliko iki sveikata tarnavo. Jo vietą užėmė kitas energingas draugas, Jonas Luobikis. Jonas turi didelį pasiryžimą ir jis tas pareigas eina iki šių dienų.

Po Pirmojo pasaulinio karo, dėl sėkmingesnio lietuviškos kultūros veikimo, susitvėrė kone visų vietos lietuvių draugijų sąryšis. Pasekmėj to tapo sutvertas Lietuvių Viešas knygynas. Tai šis sąryšis ir buvo užvardintas Springfieldo Lietuvių Viešo Knygyno Sąryšis. Šis sąryšis laikė periodiškus posėdžius, kur dalyvavo atstovai nuo visų lietuviškų organizacijų. Tai iš čia ir kilo užmanymas visų Springfieldo lietuvių bendromis spėkomis surengti lietuvišką koncertą. Į šį darbą buvo užkviesta ir dalyvavo bažnytinės organizacijos. Koncertą pildyti buvo užkviestas Chicagos lietuvių Choras Pirmyn, vadovybėje A. Steponavičiaus. Koncertas pavyko visu šimtu nuošimčių. Į koncertą susirinko tiek daug lietuvių, kiek vietos lietuviai ligi tol nebuvo matę, taip, kad didžiulė Centenial Building Auditorija buvo sausakimšai užpildyta.

1926 metais Lietuvoje įvyko perversmas. Vadovybėje Antano Smetonos pučas nuvertė žmonių išrinktą Griniaus valdžią ir įsteigė fašistinį režimą. Netrukus po tam pradėjo apsireikšti tarp vietos lietuvių politinė nesantaika. Katalikai, socialdemokratai (nors pastarųjų buvo ir nedaug), tautininkai beveik išimtinai rėmė fašistinį režimą, o pažangiečiai išėjo prieš fašistus ir už darbo žmonių reikalus.

Atėjo Antras pasaulinis karas ir po karo užstojo žiauri Brownell-McCarthy reakcija. Visu šalies plotu prasidėjo pažangiečių persekiojimai. Fraternalės ir kultūros organizacijos buvo įtrauktos į subversyvių sąrašą, o jų nariams buvo grasinama darbo atėmimu ir kitokiais persekiojimais. Tuo laikotarpiu pradėjo skaitlingai atkeliauti į šią šalį bėgliai iš Lietuvos, kaip vėliau juos užvadino "dypukais". Tuomet dienraštis "Vilnis", "Laisvė" ir "Liaudies Balsas" viešai ir drąsiai skelbė jų blogus darbus, kokius jie atliko Lietuvoje karo metu. Dypukų nusistatymas buvo skelbti ir skleisti melus apie Lietuvą, kad įtikinti čia gyvenančius lietuvius, būk Lietuvoje viskas yra taip, kaip jie pasakoja mums. Jie greit pastebėjo, kad "Vilnis", "Laisvė" ir "Liaudies Balsas" paduoda teisingas žinias iš Lietuvos ir tuomi numaskuoja jų melus ir parodo jų atliktus blogus darbus. Tuomet jie visu ryžtu metėsi į darbą pasmaugti minėtus laikraščius, sugriauti pažangiečių organizacijas ir sunaikinti visą pažangiečių lietuvių judėjimą šioje šalyje. Tam biauriam užmojui dypukam atėjo į pagalbą katalikai, socialdemokratai ir tautininkai. Tuomet ir Springfieldo lietuviai katalikai subruzdo darbuotis. Rengė pobažnytiniame sklepe prakalbas. Dypukai buvo užkviesti kalbėti, kurie visu ryžtumu puolė naują Lietuvos darbo žmonių santvarką. Visu ryžtu puolė pažangiečių lietuvių judėjimą, pikietavo pažangiečių parengimus ir darė fiziškus puolimus. O tikriausiai dėjo visas pastangas pasmaugti pažangiečių lietuvių spaudą, bet tas jiems nepavyko. Bene vienas iš pasiučiausių dypukų buvo apsigyvenęs Springfielde. Jam pavyko išgauti iš LDS 29 kp. finansų sekretorės narių adresus ir, tuo pasinaudojęs, rašė visiems nariams grasinančius laiškus, nurodinėdamas, kad LDS esanti ant subversyvių listo ir kad nariams gresia pavojus. Kadangi dabartiniu laiku daugelyje dirbtuvių įvesta apdraudos skyrius, o čia augęs jaunimas mažai supranta lietuvišką politiką ir neganėtinai įvertina lietuvių kultūrą, tai įsibauginę grasinimų daug jaunų lietuvių pasitraukė iš pažangiečių organizacijų. Nors dabar sąlygos yra žymiai pasikeitę, tačiau tuos jaunus lietuvius dabar yra labai sunku gauti atgal į organizaciją. Tai bent tiek dypukai savo biauriausiu ryžtu atsiekė, pažeisdami pažangiečių lietuvių organizacijas.

Springfieldo pažangiečiai lietuviai, kuomet visi buvome dar jaunesni, turėjom gana daug visuomeniškų parengimų, padarydavom ir pelno ir išaukojom geriems tikslams. Pastaraisiais laikais dar surengėm kelis gražius koncertus ir spektaklius. Programas pildyti pasikvietėm Chicagos pažangiečių lietuvių menininkus. Chicagos Ex-Mainierių choras, kuriam vad. Anna Tilvikienė, koncertavo ir sulošė spektaklį "Katriutės gintarai". Koncertavo Roselando Aido choras, vadovybėje Daratėlės Yuden, ir Cicero Moterų choras, taip pat vadovybėje D. Yuden.

Per keletą metų prisidėdavom prie tarptautinio Pirmosios Gegužės šventės apvaikščiojimo. Pastaraisiais laikais dar surengėm porą kartų rodymą paveikslų iš Lietuvos, kaip "Tiltas", "Urugvajaus lietuvių delegacija", "Dekada Maskvoje", "Žydėk, jaunyste!". Abu kartu publikos susirinko gana daug ir filmai visiems patiko.

Vieną čia noriu pažymėti. Pradedant nuo 1940 metų iki dabartinų laikų vietos pažangiečių lietuvių veikime, kaip koks gyvybės siūlas, tęsėsi drg. J. Starkevičiaus aktyvi veikla. Per visus tuos metus, jis rašė į spaudą korespondencijas, skelbimus dėl parengimų, pirmininkavo visuose parengimuose ir prakalbose, ir pažangiečių organizacijose. Į visus parengimus pristatė produktus be atlyginimo ir pats juose dirbo. Visi kalbėtojai, ne tik lietuviai, bet ir kitataučiai, atsilankę su bent kokiais darbininkų reikalais, turėjo jo namuose apsistojimo vietą, dar ir dabar jau baigiant 76-tus metus, jis visur dalyvauja, rašo žinutes į spaudą, po antgalviu "Iš Illinojaus sostinės".

Padarius tą trumpą peržvalgą, džiugu yra, kad mes per tą keletą desėtkų metų sugebėjom tiek apšvietos, kultūros ir visuomenės gražių darbų atlikti. Liūdna, kad jau visi senstam, mirtis jau daug išretino ir dar vis teberetina mūsų eiles, o kurie dar tebegyvuojame, kone visi skundžiamės senatvės sunegalėjimais, tai ir bent kiek žymesni parengimai beveik neįmanomi.

Tai tiek sugebėjau patiekti žinių iš vietos pažangiečių lietuvių veiklos.

Jurgis Starkevičius

LĖKTUVAS PAKYLA IŠ VIETOS

Šio lėktuvo propeleriai įtaisyti žiediniuose įtaisuose ant sparnų. Tokie įtaisai leidžia lėktuvui vertikaliai pakilti ir nusileisti. Lėktuvui pakilus, žiediniai įtaisai lėtai pasisuka, ir lėktuvas pradeda skristi horizontaliai. Ore šis amerikiečių lėktuvas nesiskiria nuo kitų ir gali prireikus pakilti ir nutūpti horizontaliai.

So. Boston, Mass.

MIRUS

DOROTHY RUPLĖNAS

Reiškiame mūsų nuoširdžią užuojautą jos dukterei Millie ir žentui Adams, sūnums John, Robert ir Peter ir jų šeimoms. Taipgi anūkams ir visiems giminėms ir pažįstamiems.

C. ir A. Barčiai	G. ir V. Kvetkas
P. ir Ch. Žukauskai	Elz. Fraimont
S. Šukis	Eleanora Belikevičienė
Olga Graham	K. ir L. Pluta
B. ir R. Čiuberkiai	P. ir A. Flowers
A. Dambrauskas	Eva Wytenski
V. Mineikienė	H. Thomas
E. Niaura	E. Likas
S. ir J. Rainard	Julia Druzas
N. Grigaliūnas	Lasel
Elz. Repshis	M. Paurienė
M. ir K. Kazlauskai	

MIAMI, FLA.

Pas mus šiuo laiku privažiavo jau pusėtinai svečių iš Northų. Tarpe svečių yra nemažai ir lietuvių iš visų valstijų. Kai kurie atvažiavę nori šį bei tą aprašyti apie Floridą ir abelnai apie čionaitinį veikimą. J. Skliutas, rašydamas "L." Nr. 8 daug neteisybės parašė, ir padarė klaidų. Sako, sausio 1 d. LLD 75 k. buvo surengusi pikniką spaudos naudai. Buvo visai atbulai, tą d. buvo Lietuvių Socialio Klubo piknikas—mitingas. O LLD spaudos paramai piknikas buvo 17 d. sausio.

Taipgi minėdamas apie darbininkus, kas daugiausia dirba, prasilenkė su teisybe. Minint vardus įdėjo porą, kurių čia visai pas mus nėra, kaip tai—Bykšra, Baužai. Pas mus tokių visai nesiranda. O kurių reikėjo, tai nėra, pavyzdžiui, A. Paukštienė, Skiberdžiai, Alexandrai, M. & J. P. Koch, Mr. ir Mrs. Johns, J. Thomsonai, A. Maisonai. A. Maisonas yra mūsų "spoksmėnas", visada pasitarnauja, tai pasakyti keletą žodžių, tai pagarsinti, reikalui esant.

Rašant visada reikėtų žiūrėti, kad būtų viskas taip, kaip yra, o jeigu ko tikrai nežino, tai verčiau nerašyti, nes tik supykdo darbininkus, ypač moteris.

Kas link LLD spaudos paramai pikniko, tai uždirbom neblogai, ir paskirstyta "proporcionališkai" — "Vilniai" $100.00, "Laisvei $25.00, "L. Balsui" $25.00, Urugvajaus "Darbui" $25.00, šelpimo fondui $25.00, ir, rodos, LLD $25.00.

Man labai stebėtina, kad nekurie draugai sakė, kad "Laisvei" mažai reikia, nes jie dirbą tik 5 dienas, o vilniečiai dirbą šešias dienas, ir kad "L." esanti turtinga, ir tik du kart išeina, tai jai pinigų daug nereikią.

Taipgi čia buvo atvažiavęs drg. Andrulis iš Chicagos, kuris pasakė trumpą prakalbėlę laike Socialio Klubo pietų, kurie įvyko 24 d. sausio.

Dabartiniu laiku L. S. Klubas turi piknikus kas nedėldienį, pas Žekonius, ir kurie atvažiuoja, mes norėtum, kad atsilankytų į mūsų pikniką. Taipgi mes esame dėkingi dd. Žekoniams už suteikimą mums jų vietos dėl mūsų piknikų.

Ačiū dd. St. Petersburgiečiams už atsilankymą į spaudos pikniką 17 d. sausio. Gal ir mes jums kada atsilyginsime.

Čia buvo pusėtinai šalta apie vieną savaitę laiko, tai daug daržovių sušalo, kas siekia tūkstančius dol. nuostolių. Bet jau šaltis praėjo, ir vėl vasara, ir šilta.

Laisvietis.

TREJI METAI KAI MIRĖ

Pranas Balevičius-Balwood

Vasario 25 d. sukako lygiai 3 metai, kai mirė mano mylimas brolis ir muzikas-pianistas Pranas Balevičius (Frank Balwood).

Niekad jo nepamiršiu! Teilsisi jis ramiai Cypress Hills kapinėse, Niujorke.

Margaret Balevičiūtė Carter

Iš Panamos Respublikos

Praeitą kartą kalbėjau apie gyventojus ana-pus geležinkelio bėgių. Šį kartą noriu šį tą pasakyti apie gyventojus šia-pus geležinkelio bėgių.

Aš noriu pasidalinti įspūdžiais, įgytais vienam iš Panamos geriausių viešbučių — El Panama Hilton.

Šis viešbutis stovi šiek tiek į pietryčius nuo Panama universiteto ir ant truputį žemesnio kalnelio. Bet ir iš čia nuo jo viršutinių dėnių visos apylinkės vaizdas labai puikus.

Į šiaurvakarį nuo viešbučio matosi balti Panamos universiteto rūmai, už kurių Panamos kanalas slenka tarpkalniais į Atlantą. Matosi garsioji gatvė Via Ispania, kuria srovė automobilių be pertraukos slenka.

Viešbutis gana moderniškas. Jis yra dešimt-aukštis, turi apie 600 kambarių, keltuvus, virtuves, valgyklas ir keletą svetainių. Jo stilius nepaprastas. Jis atrodo lyg Lietuvoj mano tėvelio sėmenų ar žirnių virkščių džiovinimo žardas. Jis ilgas ir aukštas, bet tik dviejų kambarių pločio. Kambariai erdvūs ir su didžiuliais langais. Kuomet langai atviri, Panamos švelniai dvelkiantis vėjelis persisunkia kiaurai per visą pastatą, lyg per rėtį.

Tarnai visi uniformuoti, mandagūs, juodveidžiai. Vienas iš jų labai mane nugąsdino. Man pirmu kart einant per užpakalines duris, ten, plačiame viešbučio kieme stovi šešių pėdų aukščio vyras. Jo žaketas baltutėlis, kaip sniegas; ankovės numizgytos auksiniais kaspinais; kepurė aukštu priekiu su didžiausia aukso pyne ir žalsvu aukso areliu virš kozirko. Ant pečių aukso ir šilko palieta; per dešiniąją petį driekiasi plati auksinė pynė, kurios galas dingsta po pažasčia; tamsiai mėlynos kelnės su raudonais dryžiais, kurie driekiasi nuo juosmens iki žemės.

Aš pamaniau, kad gal koks generolas arba aukštas laivyno oficierius. "Na, vyreli", galvoju sau, "čia off limits tau". Bet visgi, sukaupęs visą savo drąsą, kuomet jis nusigrįžo, aš pro jį įslenku į viešbutį.

Kitą syk einant į viešbutį aš jį ir vėl matau. Bet šį kartą jau su šluotele ir šiūpeliuku rankiojant cigarų nuorūkas. A-ha, broleli, jau dabar aš tavęs nebijau. Eidamas pro šalį išsitraukiu cigarą ir siekiuosi kišenėj degtuko.

Mano generolas greitai užžiebia degtuką ir uždega man cigarą. Aš jam dešimtuką, jis man podkazirioką ir vėl sau renka nuorūkas.

Viduje šio viešbučio viskas švaru, moderniška, ir patogu. Tarnai beveik be išimties juodveidžiai. Bet jie paklusnūs ir mandagūs. Jie daugiau disciplinuoti ir uniformuoti nei karininkai.

Nuo Bell-Hop (kambarinio patarnautojo) kapitono iki durų uždarinėtojo ir cigarų nuorūkų rinkiko, jie dėvi prašmatniausias uniformas ir atlieka jiems paskirtas užduotis karinės disciplinos formoje.

Viduje plačiais koridoriais, įvairiomis pramenadomis ir viešbučio tropiškų augmenų soduose takeliais, vingiuojančiais tarpe gėlių lysvių, vaikštinėja svečiai.

Svečiai jau nedisciplinuoti ir neuniformuoti. Didžiuma net ir nedėvi padoresnių drabužių. Visi apyseniai. Vyrai ir moterys trumpomis Bermudos kelnaitėmis, plonakinkiai, storapilviai, plikagalviai, prisivalgę, prisigėrę, išpurtusiais veidais, lyg arbūzais, kuoklinėja apsiblausę, lyg ieškodami kažin ko tokio, ko nėra pametę. Be tikslo, be ūpo, be energijos, jie koklinėja tais gėlėmis apipuoštais takais arba sėdinėja palmių paunksnėje.

Aš irgi sėdžiu vienoje iš tų sėdynių ir, juos tėmydamas, ramiai sau rūkau tą patį cigarą, kurį man šlavikas užžiebė.

Ateina plikutėlis, jau senyvas pilvūzas, klestelėja gretimon sėdynėn ir prašnekina mane. Po keleto sakinių apie orą ir Panamos įspūdžius, jis pradeda dejuoti, kad birža krenta ir jis prakišęs daug pinigų. Taigi! taigi! Aš jam patarnavojau. Aš irgi turėjau biržoj apie pusmilijonį. Bet šiandieną gal nei pusės neturiu to turto.

Jei jis būtų žinojęs, kad aš nesu šio viešbučio įnamis, o tik dirbantis už algą žmogelis ir į viešbutį įslinkęs per užpakalines duris, ir rūkstantis cigaras, kurį mano draugas, susilaukęs naujagimio, užfundino; jis gal būtų pašaukęs tą uniformuotą nuorūkų šlaviką ir tas būtų mane išmetęs iš šio žemiško rojaus. Bet mano pirmas ir gal paskutinis trumpos pažinties draugas, išgirdęs mano pusmilijonio istoriją, palingavo galvą, pareiškė man simpatiją. Bet jo veido mina reiškė "ė, vyreli, mažos vertės tavo rūpestėlis, palyginus su mano". Jis pakilo nuo sėdynės ir nuėjo sau. O aš ir vėl tėmiju pilvotus ir gurkliuotus svečius.

Koks tai skirtumas tarpe gyvenimo anoj pusėj ir šioj pusėj geležinkelio bėgių! Ten, lūšnynuose, žmonės apyjauniai ir vaikai alkani ir lieknūs, bet žvalūs, budrūs ir energingais žvilgsniais tyko kur nutverti duonos gabalą. Ten skurdas ir bado šmėkla jiems visuomet prieš akis. Ten jų daug. Čia žmonės apyseniai, nutukę, apsiblausę, sunaugę, sau vaikštinėja gėlynuose. Jų mažai. Tik keletas rinktinių. Bet jie nustato gyvenimo gaires. Jie gyvena pertekliuje, o anie skurde ir bado šmėkloje.

Ar ilgai taip bus?

Tik pats gyvenimas parodys.

Bevardis

Iš Pennsylvanijos valstijos

"Philadelphia Inquirer" vasario 16-tos proga įdėjo paveikslus trijų lietuvių, kurie perskaitė proklamaciją prie miesto rotušės. Peržiūrėjau visą laikraštį, tačiau neteko užtikti tos proklamacijos teksto. Miesto mėras irgi nepasirodė, buvo tik jo pagelbininkas.

Virš dviejų tūkstančių darbininkų, dirbančių Red Lion dirbtuvėje, Budd kompanijoje, sugrįžo į darbą. Jie priklauso United Auto Workers lokalui 92. Grįžo su sąlyga, jeigu nesutikimai nebus derybų keliu išspręsti tai įgaliota lokalo valdyba skelbti streiką.

Darbininkai pasipiktinę bosų pasielgimu, kuomet jie pašalino tris komiteto narius iš darbo be rimtos priežasties.

Cork kompanija traukia atsakomybėn Lodge No. 1 International Association of Machinists, kaip ji sako, dėl nelegalaus streiko. Kompanija sako, kad jos kontraktas su unija pasibaigia balandžio 15 d. ir darbininkai neturėjo teisės eiti į streiką. Unijos atsakymo spaudoje nėra. Ateitis parodys, kaip ten buvo.

Trenton ir Camden, N.J., tai Pennsylvanijos kaimynai. Levitt ir sūnai pristatė šešioliką tūkstančių gyvenamų namų tarpe šių dviejų miestų. Bet jų nusistatymas yra neparduoti gyvenamųjų namų juodveidžiams. Dvidešimtas nuošimtis namų jau parduota.

Dvi juodveidžių šeimos norėjo nusipirkti po namą, bet Levitt atsisakė jiems parduoti. Tuomet jie patraukė Levittą į teismą ir aukščiausias New Jersey valstijos teismas palaikė skundėjus, sakydamas, kad neturi būti diskriminacijos namų pardavime. Levitt & Sons nesutiko su New Jersey teisėjų nuosprendžiu ir apeliuoja į aukštąjį šalies teismą, o kol bus dalykai teismo keliu išspręsti, tai dvi juodveidžių šeimos susilaikė nuo pirkimo gyvenamųjų namų.

Viengungis žmogus, visada valgantis valgyklose, klausia per laikraštį patarimo. Jis sako, aš visada valgydamas valgykloje, moku taksus, bet niekuomet negaunu raščių ko, kiek už maistą moku, ir nežinau, kiek turiu atskaityti iš valdžiai mokamų taksų. Atsakymo nėra.

Tullytown Firm paleis neribotam laiku 24-ris inžinierius. Inžinieriai priklauso prie International unijos lokalo 830. Lokalo viršininkai sako, kreipsis prie dirbtuvės prezidento, kad suradus būdus ir palengvinus paleistų iš darbo inžinierių gyvenimą. Lokalo viršininkai reikalaus dirbtuvės užveizdų, kad nebūtų dirbamas paleistų inžinierių darbas.

Well, kovo mėnesį per tris dienas paeiliui, Philadelphijoje, Chester, ir Baltimore bus rodomi iš Lietuvos judami paveikslai, tai bus 18, 19 ir 20-tą kovo. Gerai, kad draugai susirūpino ir mažesnėmis lietuvių kolonijomis, ypatingai chesteriu.

Tačiau visai pamirštama apie Camden, N. J. Šiame Philadelphijos priemiestyje, kaip rekordai rodo, gyvena apie 400 lietuvių, turi parapiją, prie kurios priklauso 70 šeimų. Čia gyvuoja Literatūros Draugijos 133-čia kuopa. Kaip ji narais skaitlinga, nežinau. Gal būt, kad šiuo laiku jau nėra tiek lietuvių, kiek skaitlinė rodo, bet visvien reikėtų susisiekti su vietine Literatūros Draugijos kuopos valdyba ir bandyti suruošti čia filmų iš Lietuvos parodymą.

Pilietis

Worcester, Mass.

Naujas vieškelis — naujos bėdos

Prieš keleris metus mūsų miestą ištiko audra-tornadas. Jis padarė daug nuostolių. Tai buvo gamtos rūstybė.

Bet dabar mus ištiko dar didesnis "tornadas", tai vedimas naujo plataus automobiliams vieškelio. Jis eina per miesto centrą, kur daug darbo žmonių gyvena. Jis eina virš geležinkelio per Union stotį, šalia Water St., tiesiai per Lietuvių klubą, "Amerikos Lietuvio" namą, tarpe Word ir Milbury gatvių. Nuvertė ir verčia visus namus tame ruožte, kaip tai Liet. Piliečių klubą, "Amer. Lietuvio" namą, lenkų bažnyčią, kleboniją, Karolkovičio graborinę, Katkauskienės krautuvę, mokyklą ir eilę kitų namų.

Nežinau, ar tiesa, ar ne, bet sako, kad ateina, pasako, kada turi išsikraustyti, ir viskas baigta. Nepasako, kiek gausi už nuosavybę ir kada atmokės.

Kaip žinia, daug lietuvių yra gyvenę Worcesteryje, kurie dabar jau kitur gyvena, tai jie nepažintų tų vietų. Daug nuvertė gyvenimo namų, ir vis trijų aukštų. Mūsų miestas yra kalnuotas. Tai vieškelis vienur eina viršum namų, kitur palenda po kalnu. Gaila paprastų darbo žmonių, kad jiems tiek nesmagumo.

Kur seniau buvo Piliečių Klubas, tai dabar jau tik sklepo duobė. Ten būdavo daug lietuvių parengimų, ypatingai "Lietuvos vaduotojų".

Šv. Kazimiero draugija jau turėjo vakarienę ant Endicott St. svetainėje. Gerai pavyko, bet dipukai per savo radiją niekino draugijos vakarienės rengėjus, kam rengia pas "bedievius".

Pas mus daug žmonių serga influenza. Kitas blogumas, tai priviso vagių ir plėšikų. Nėra dienos, kad kur į namą neįsilaužtų, arba moteriškei gatvėje neatimtų piniginę.

Kalvis

Baltimore, Md.

Stanley Raymond, Laisvės skaitytojas, randasi University ligoninėj. Jis turėjo širdies priepuolį

Mc.

Cleveland, Ohio

Vasario 11 d. įvyko Moterų Apšvietos klubo susirinkimas. Narių mažai atsilankė. Pirmininkė A. Palton pranešė, kad Moterų dienos minėjimas įvyks kovo 12 dieną. Ragino nares platinti bilietus, nes kada iš anksto parduoti, tai palengvina prisirengti.

Balandžio mėnesį sukanka 21 metai, kai mūsų klubas gyvuoja ir veikia. Nutarta birželio 19 d. turėti išvažiavimą.

A. Palton ir B. Mikulionas išrinkta į komisiją aplankyti sergančią M. Plaush. Ji serga kelios savaitės.

Serga Skimkienė. Ji pasidavė į ligoninę operacijai. Linkime ligą nugalėti ir greitai pasveikti.. V. Lubek jau sugrįžo iš ligoninės ir gražiai sveiksta.

Sekamas klubo susirinkimas įvyks kovo 10 dieną, 11 valandą ryto, visoms žinomoje vietoje.

Moterų dienos paminėjimas įvyks kovo 12 d., pradžia 6 val. vakare, LDS klubo svetainėje. Bus visokių pamarginimų. Šokiams gries geras orkestras. Visus ir visas prašome atsilankyti.

A. R.

Waterbury, Conn.

Vasario 15 d. po sunkios ligos mirė Jonas Strong (Stravinskas). Į Ameriką atvyko 1913 m., New Britain, o vėliau atsikėlė į Waterbury. Per daugelį metų dirbo prie lietuvių duonos išvežiojimo. Buvo ilgametis "Laisvės" skaitytojas ir rėmėjas. Mylėjo dalyvauti teatrų vaidinime. Jo vaikai dalyvavo Vilijos chore.

Velesniu laiku persikėlė į Thomastoną, ten ir mirė. Paliko nuliūdime žmoną, dvi dukteris ir sūnų. Reiškiu šeimai užuojautą.

Vasario 16 d. čionai Lietuvių Tautiškose kapinėse buvo palaidota D. Karpovich, 39 metų amžiaus, kuri gyveno ir mirė Bagod, N. J., miestelyje. Paliko nuliūdime vyrą Edvardą, sūnų Romaldą ir vyro tėvus Karpavičius, gyvenančius Brooklyn, N. Y. Velionė po tėvais buvo Puzuniūtė.

Kovo 5 d. įvyks LLD kuopos susirinkimas, o po jo bus Moterų dienos minėjimas. Turėsime ir užkandžių. Prašome atsilankyti.

J. Strižauskas

Daugiau įvairių parengimų Laisvės naudai.

Maršrutas filmų iš Lietuvos Massachusetts valstijoje

Lietuvių Literatūros Draugijos 7-ji apskritis rengia filmų iš Lietuvos maršrutą Mass. valstijoje. Filmus rodys J. Grybas su nauju prožektoriumi. Filmai yra gražūs, kalbiniai. Bus rodomi sekamuose miestuose:

Bridgewater, penktadienį, kovo (March) 25 d., 7 val. vakare, Citizen's Club svetainėje. Parengimu rūpinasi St. Kirslis.

Stoughton, šeštadienį, kovo 26 d., 2 val. po pietų, United Lithuanians Societies svetainėje, 24 Morton St. Parengimą tvarko J. Lavas.

Brockton, šeštadienį, kovo 26 d., 7 val. vakare, Lietuvių Tautiško Namo žemutinėje salėje, 8 Vine St. Parengimu rūpinasi G. Shimaitis.

Norwood, sekmadienį, kovo 27 d., 2 val. po pietų, Lietuvių Tautiškam Name, St. George Ave. Parengimu rūpinasi M. Uždavinis.

So. Boston, sekmadienį, kovo 27 d., 7 val. vakare, Lith. American Citizen's Club, 318 Broadway. Parengimu rūpinasi A. Kandraška ir M. Kazlauskas.

G. Shimaitis

PITTSBURGH, PA.

MATĖME PAVEIKSLUS IŠ LIETUVOS

Nors vėlokai, bet noriu parašyti keletą žodžių apie Dr. Stanislovaičio parodytus paveikslus sausio 17 d. Grupė pažangių pittsburghiečių lietuvių, sužinoję, kad Dr. Stanislovaitis ir jo žmona lankysis Chicagoje su paveikslais iš Lietuvos, nusitarėme, kad jie ir Pittsburghe juos parodytų.

Kaip jau žinoma, Dr. Stanislovaitis tuos paveikslus nutraukė pereitą vasarą, lankydamasis ten su pirmąja amerikiečių turistų grupe. Mes paėmėme svetainę, rengėme ir manėme, kad kiekvienas padorus lietuvis tik pasidžiaugs vaizdais iš savo tėvų žemės.

Man teko garbė Dr. Stanislovaitį ir jo žmoną nuvežti prie Lietuvių Mokslo Draugijos svetainės, 142 Orr St., Pittsburghe. Ir kada privažiavome prie svetainės, tai nustebau, nes pamačiau būrelį stovinčių su iškabomis kaip su kryžiais, ant kurių buvo pritepliota visokių žodžių. Pagalvojau: "Neveltui juos vadina lietuviškais kryžiokais."

Jie kibo prie besirenkančių žmonių, kad sulaikyti. Bet nepavyko, nes dorų lietuvių susirinko apie 200. Ir susirinkę neapsigavo, nes paveiksluose matė Lietuvoje gražius vaizdus, parkus, gėlynus, statybą namų ir industrijos. Gi Mrs. Stanislovaitienė aiškino kiekvieną paveikslą, kur jis buvo nutrauktas ir ką reiškia.

Po kiek laiko į mano rankas pateko laikraštis "Darbininkas" ir ten pamačiau didelėmis juodomis raidėmis parašyta: "Pittsburghe raudonoji pūslė susprogo." Skaitydamas radau mano vardą ir apie mano žmonos "furkautį." Nekopijuosiu tų beprotiškų užmetimų man, mano žmonai, Mrs. Stanislovaitienei ir rengėjų adresu, nes būtų per žema mūsų spaudoje tokias nesąmones kartoti.

Bet noriu iš lietuviškos širdies pasakyti, kad labai yra apgailėtinas dalykas, kad tas būrelis drįsta save vadinti lietuviais. Jie jau yra atsisveikinę su sąžine ir žmoniškumu. Jie dar atsiveda ir jaunuolius po 8-9 metus amžiaus, kurie nieko politikoje nesupranta, kad ir tie vaikai kibtų prie publikos.

Kas gi būtų, jeigu tie gaivalai turėtų galią ir valią? Tai vėl būtų įsteigta Maidanekai, Osviencimai, Buchenwaldai ir pasikartotų Panerių bei Kauno Devintojo forto baisybės. Bet žmonijos laimė, nes tie gaivalai jau neturi ir neturės tos valios, kurią jie turėjo prie Hitlerio.

Ne, ne raudonųjų pūslė susprogo, o naciška jų pūslė susprogo ir nešvariomis sutromis aptaškė tai, kas yra lietuviška ir gražu.

Laike Dr. Stanislovaičio rodymo buvo pertrauka, tai vienas iš pittsburghiečių pasakė trumpą kalbą. Tarpe kitko jis sakė: Brangūs lietuviai! Ką jūs matote paveiksluose — ar Lietuvos vaizdus, jos žmonių statybą, parkus, gėlynus, ar "raudonąją propagandą"? Ir kaip galima pateisinti jų taip nešvarų atsinešimą linkui Lietuvos — linkui viską, kas yra lietuviška? Atrodo, kad tenka prisiminti šventraštis, kur yra pasakyta, kad Kristus, kryžiavojamas, sakė: "Viešpatie, atleisk jiems, nes jie nežino, ką daro."

Suprantama, ir lietuviai atleis tiems, kurie nežinodami tai daro, bet kitaip yra su tais vyčių generolais, kurie nežinėlius prie to kursto.

Frank Imbras

Kam reikalingas lietuviškai-angliškas ir angliškai-lietuviškas žodynas, kreipkitės į Laisvės knygyną ir gausite. Kaina $3.50.

ATIDŽIOS!

Baltimorės, Washingtono ir Apylinkės Piliečiai!

Package Express and Travel Agency, Inc. kreipia jūsų atidžią į tai, kad ji šeštadienį, vasario 20 d., atidaro naują savo skyriaus ofisą jūsų patogumui Baltimorėje

1900 FLEET ST., KAMP. S. WOLFE ST.

Šiame ofise jūs rasite didelę daugybę daiktų, taipgi skirtingų medžiagų žemomis kainomis. Dovanų siuntiniai yra siunčiami į visas dalis USSR tiesiai iš Baltimorės.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
1900 Fleet St., kampas S. Wolfe St, Baltimore 31, Md.
Telefonas: Dickens 2-4240
Atdara kasdien nuo 10 iki 12 ir nuo 3 iki 9.
Šeštadieniais nuo 10 iki 9. Sekmadieniais nuo 10 A. M. iki 4 P. M.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.
135 W. 14th St., New York 11, N.Y.
Tel. CHelsea 3-2583

Norime pranešti Chicagos ir apylinkės gyventojams, kad vasario 6-tą d. tapo atidarytas šios firmos skyriaus ofisas tikslu pasiuntimui dovanų pakų į Lietuvą tel į U.S.S.R.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.
MANAGER VICTOR PROCYK
2134 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill.
Tel. DIckens 2-8232

Mūsų firma yra įsisteigusi reputacija pasitikėjime ir greito užsakymų išpildymo. Tūkstančiai mūsų patenkintų klientų yra įrodymas šio konfidentiškumo.

Mes esame tikri, jog Chicagos gyventojai malonai pasitiks šio naujo skyriaus mūsų mieste atidarymą, kuris užtikrina greitą ir akuratną dovanų siuntinių pristatymą į visas USSR dalis.

Prašykite katalogo nemokamai. Sekite mūsų reguliarius pasiskelbimus dėl smulkmenų.

SVEIKINIMAI "LAISVĖS" SUVAŽIAVIMUI

(Tąsa)

Montello, Mass.

Sveikiname Laisvės šėrininkų suvažiavimą, linkime geriausios sėkmės, kad suvažiavimas padarytų geriausius nutarimus, kad Laisvė gyvuotų ir ant toliau, kad nepamirštų darbo žmonių reikalus. Čia randate $61. Aukojo:

George Shimaitis, $25.

Po $10: LLD 6 kp., Konstancija Kalvelienė.

Po $5: Marijona Gutauskienė, J. K. Sireikiai, John Vaitaitis.

Rožė Stripinis, $1.

Montreal, Canada

Sveikiname šėrininkų suvažiavimą ir linkime geriausių pasekmių išdirbti planus, kad "L." gyvuotų dar ilgus, ilgus metus. Su pasveikinimu prisiunčiame ir auką $25.50. LLD Montrealo kuopos sekr. L. Kisielis.

Binghamton, N. Y.

Mes, grupė Laisvės skaitytojų, sveikiname Laisvės B-vės dalininkų suvažiavimą, velindami padaryti gerų ir naudingų tarimų laikraščio gerovei. Te gyvuoja Laisvė dar ilgus metus. Gaukime naujų skaitytojų Laisvei, taipgi ir finansinės paramos. Čia randate $16. Aukojo:

Izid. ir Helen Vėžiai, $5.

Po $2: J. ir A. Žemaičiai, P. ir K. Juozapaičiai, J. ir K. Vaičekauskai.

Po $1: A. Navalinskas, V. Miller-Zmitraitė, K. Staniulis, P. Mikolajūnas, V. Kapičiauskienė. Aukų rinkėja A. Žemaitienė, biski pagelbėjo J. K. Navalinskienė.

Mastic Beach, N. Y.

Sveikinu Laisvės suvažiavimo delegatus ir linkiu jiems padaryti gerus tarimus Laisvės palaikymui ateityje. Čia randate mano auką $16. K. Depsas.

Miami, Fla.

Mūsų LLD 175 kp. sveikina Laisvės dalininkų suvažiavimą. Linkime, kad visus Laisvės reikalus apsvarstytumėt tinkamai, ir kad Laisvė gyvuotų ilgiausius metus. Čia randate auką $25. Draugiškai, J. W. Thomsonas.

Lawrence, Mass.

Sveikinu Laisvės personalą ir suvažiavusius delegatus, linkėdamas viso gero, kad Laisvutė gyvuotų ilgus metus. Svarstykite spaudos reikalus. Gaila, kad negaliu dalyvauti kartu, tai nors prisiunčiu $5. Draugiškai, S. Penkauskas.

John Briedis, Pittsburgh, Pa., $4.

P. V. Gasper, Grand Rapids, Mich., $3.

Ben Gatcho, Chicago Hts., Ill., $2.

Viso aukomis gauta $1,922.99. Šiuomi ir užbaigiame suvažiavimo finansinį raportą ir pasveikinimus. Didelis ačiū visiems tiems, kurie taip gražiai parėmė Laisvės Bendrovės dalininkų suvažiavimą.

Laisvės Adcija

Puikiai pavykęs pranešimas apie Tarybų Lietuvą

Kaip ir tikėtasi, praėjusį šeštadienį į Schwaben salę susirinko skaitlinga susipratusių lietuvių publika. Dar kartą parodyta, kad mes dar pajėgiame suruošti geram tikslui gerus susirinkimus. Šis susirinkimas buvo vienas iš pačių geriausių susirinkimų. Jį ruošė pati "Laisvės" įstaiga. Jis buvo skiriamas išklausymui "Laisvės" redaktoriaus rašytojo Rojaus Mizaros pranešimo apie Tarybų Lietuvą ir Lenkiją, kurioje neseniai jis lankėsi. Kaip žinia, Tarybų Lietuvoje Mizara išbuvo visą pusmetį.

Jo mums pranešimas buvo įdomus ir svarbus. Iš jo plačiai susipažinome su nūdienės Lietuvos liaudies gyvenimu ir veiksmais. Be galo įdomu buvo pirmu sykiu išgirsti apie šių dienų gyvenimą Lenkijos lietuvių. Kiekvienas pranešėjo posakis ir išsireiškimas buvo skaitlingos publikos sekamas su didžiausia atidžia.

Kalbėtojas savo pranešimą ir pradėjo nuo Lenkijos. Ten nuvykęs jis matėsi ir kalbėjosi su valdančiosios Jungtinės Darbininkų Partijos aukštais pareigūnais. Pas juos teiravosi apie padėtį ir reikalus Lenkijoje gyvenančių lietuvių. Pasirodo, kad Lenkijoje nėra tiek daug lietuvių, kaip daugeliui iš mūsų teko manyti. Daugiausia jų gyvena Seinų apylinkėje. Iš viso Lenkijoje esą tik apie 25 tūkstančiai lietuvių. Lietuviai jau turį aštuonis kelūkius. Turi keletą mokyklų. Turi net ir savo bažnyčią su kunigu. Turi draugiją, susidedančią iš apie 800 narių, ir keleto kuopų. Kol kas, deja, neturi savo laikraščio. Bet Lenkijos pareigūnai tuo esą susirūpinę, tad galimas daiktas, kad greitoje ateityje bus pradėtas leisti lietuviams lietuviškas laikraštis. Drg. Mizara baigdamas pranešimą apie Lenkijos lietuvius, juos pagyrė už jų meilę Lietuvai, už jų nuoširdų patriotizmą.

Kita ir didžioji pranešimo dalis ėjo apie d. Mizaros patyrimus ir išgyvenimus Tarybų Lietuvoje. Tai labai suglaustoje formoje apibūdinimas šiandieninio mūsų senosios tėvynės gyvenimo ir pastangų kurti dar šviesesnį, dar linksmesnį ir turtingesnį rytojų. Matė jis jau pilnai iš karo griuvėsių prisikėlusią Lietuvą. Matė jis joje milžinišką statybą. Matė jis jau gerai apsirengusią ir sočią Lietuvos liaudį. Tiesiog jį visur stebino Lietuvos jaunimo veržimasis į mokslą, į apšvietą. Visur visos mokyklos perpildytos jaunais žmonėmis. Puikiai klesti mokslas ir menas. Gerojon pusėn jau įvykęs persilaužimas ir žemės ūkyje. Tiesa, dar vis randasi sunkiai besiverčiančių ir silpnų kolūkių, bet labai daugelis jų jau gyvena gražiai, pasiturinčiai. Gal tik vienas kitas buvęs buožė tebesapnuoja apie susigrąžinimą praeities. Bendrai paėmus, Lietuvos valstiečiai jokiu būdu nebe sutiktų grįžti į savo sunkų ir nelaimingą sklypinį gyvenimą. Tiek Lietuvos liaudis, tiek jos vadovybė labai domisi Amerikos lietuvių gyvenimu ir veikla. Mūsų pažangioji spauda — "Laisvė," "Vilnis," "Liaudies balsas" — labai populiari Lietuvoje. Drg. Mizara ragino laisviečius "Laisvę" užrašyti saviškiams Lietuvoje.

Po pranešimo buvo parinkta aukų padengimui susirinkimo išlaidų. Jei neklystu, surinkta gerokai virš šimtinės.

O po šių mums priprastų ir būtinai reikalingų "ceremonijų," gražiai mus palinksmino mūsų šaunusis Aido Choras, gabiosios choro mokytojos ir vadovės M. M. Stensler vadovybėje. Choras davė penkias ar šešias liaudiškas dainas. Visiems labai patiko ir visi smarkiai paplojome chorui ir jo mokytojai.

Pabaigoje, kaip ir buvo laukta ir tikėtasi, iš publikos pasipylė klausimai. Visi jie buvo pranešėjo draugiškai priimti ir tinkamai atsakyti. Nors susirinkimas su pranešimu, dainomis ir klausimais tęsėsi keletą valandų, bet niekam neatsibodo, niekas nesiskundė.

Būtų labai, labai gerai, kad su šiuo nepaprastai svarbiu ir įdomiu pranešimu drg. Mizara atlankytų bent jau didesniąsias lietuvių kolonijas po visą Ameriką. Kolonijų veikėjai turėtų su juo susisiekti ir susitarti.

Rep.

MASIAI FLORIDOJ

Gavau laiškutį nuo detroitietės Masytės iš Miamės. Masių šeima ir šiemet ten linksmai leidžia atostogas. Kaitinasi, žvejoja.

Smagaus laiko geriems draugams!

SV

Sutkienė eina silpnyn

Prieš tris savaitęs Izabelei Sutkienei (Ignó Sutkaus žmonai) buvo padaryta operacija ant tumorų. Po operacijos ligonė eina vis silpnyn. Šeima susirūpinusi jos likimu. Daktarai darbuojasi, kaip tik išgalėdami, jos išgelbėjimui, tačiau viltis miglota.

Nepaprastas filmas

Pirmas tarybinis daugiaspalvis, plataus ir gilaus vaizdo filmas bus parodytas vasario 26-tos vakarą, šį penktadienį, Cameo teatre, 8th Ave., netoli 44th St., Manhattane.

Šis rodymas specialiai suruoštas sveturgimių apgynimo komiteto paramai. Norintieji tuomi komitetą paremti, prašomi pastebėti, kad parama bus tik už šiam rodymui pirktus bilietus. Šis specialus rodymas **prasidės 10:30 val.** (paskutinis tą vakarą).

Lietuvių komitetas prašo užsisakyti bilietus pas juos.

Filmą "Journey Beyond Three Seas" gamino Tarybų Sąjungos ir Indijos artistai bendrai. Kai kurios scenos filmuotos Rusijos pietiniame krašte, kitos Irane ir Indijoje.

Rep.

Dovanos Kult. centrui

Vera Lisajienė (per. Kl. Briedį) vėl atsiuntė Kultūrinio centro virtuvei reikmenų didelę dėžę, apie 30 gabalų.

Pirmiau kelių dėžių kroviniu ji irgi buvo dovanojusi valgiams virti puodų ir kitokių virtuvei indų, taipgi virtuvei ir stalui peilių ir šakučių.

Marcelės Jakštienės rūpesčiu virtuvėje atsirado prijuostėlių. Kam? Ji sako: dažnai mūsų draugėms tenka stoti virtuvėje talkon netikėtai. Tai joms.

Vietinė

Moterys kviečia

Moterų Apšvietos klubas prašo visus kovo 6-tą dieną pasiskirti paminėjimui Tarptautinės Moterų Dienos, kuriai šiemet sukanka 50 metų.

Klubietės ruošia įdomią dainų ir kalbos programą. Turės ir vaišių. Įžanga nemokama. Pradžia 3 val.

E-ė

Elizabeth, N. J.

Geriausia proga pamatyti Lietuvos vaizdus

Ateinanai šeštadienį, vasario 27, Elizabetho ir apylinkės lietuviai turės geriausią progą pamatyti judamus paveikslus iš Lietuvos. Paveikslai yra ne tik natūralios spalvos, bet ir kalbanti, — matysite ir girdėsite! Kur tik jie iki šiol buvo rodomi, visur publika buvo labai pasitenkinusi. Taigi, tą vakarą nei vienas nepraleiskite šios vienintelės progos pamatyti tuos gražius vaizdus iš mūsų gimtojo krašto.

Paveikslai bus šie: "Tarybinė Lietuva," "Viename kolūkyje," "Tėvynė," "Nemuno žiotyse," ir "Neringa." Juos rodys brooklynietis Jonas Grybas, Klubo salėje, 408 Court St. Pradžia 7:30 vakare. Įžanga veltui.

Kviečia

LDS 3 Apskr. kom.

Moterys ruošiasi iškilmei

Brooklyno Moterų Klubo narės labai rūpestingai ruošiasi minėti Moterų Tarptautinę, kovo 8. Brooklyniečių parengimas įvyks kovo 6 d. š. m. Kultūriniame Centre, 102-02 Liberty Ave., Ozone Parke, antrą valandą popiet.

Jau kuris laikas savo susirinkimuose klubietės vis tarėsi kaip geriau pasiruošti, kad pramoga būtų įspūdinga-graži. Įvykusiame susirinkime vasario 17 dieną programos suplanavimui komisija — Eva Mizarienė ir Nastė Buknienė raportavo, kad dainuos Aido Choro moterų grupė, Mildred Stensler vadovybėje, dalyvaus solistė Suzana Kazokytė, bus improvizuota momentui pritaikinta poema ir kalba. Komisija užtikrino, kad programa bus graži ir įvairi.

Tajai pramogai išrinktos šeimininkės: M. Yakštienė, M. Wilsonienė ir I. Levanienė užtikrino, kad jos svečius pavaišins karšta kava ir kas reikalinga prie užkandžių. Jos savo žodį visuomet išlaiko.

Klubo valdybos ir kitų komisijų raportai buvo įdomūs ir geri. Klubietės pareiškė gilią simpatiją Karpavičienei, netekusiai mylimos marčios, kurią mirtis netikėtai išskyrė iš gyvųjų tarpo. Taipgi apgailestavo, kad d. Mažilienė dėlei nesveikatos turėjo susirinkimą apleisti.

Malonu priminti kaip draugės iš Maspetho į susirinkimus atvyksta dideliu būriu. Seniau jas atveždavo drg. Šmagorius. Dabar abu Šmagoriai ilsisi Floridoje. Ten jie jaučiasi geriau.

Grybas aprūpino klubietes su LLD Apskrities banketo bilietais. Banketas įvyks balandžio mėn. 16 d. Klubietės pasižadėjo, kur tik bus galima, bilietus paskleisti.

Po susirinkimo, kaip dažnai įvyksta, neapsieita be vaišių. Eva Mizarienė savo "Valentine" pasirinko klubietes. Atsinešė didelį pyragą. Draugė Kalvaitienė nepasitenkino paminėjimu savo gimtadienio vien tik su giminėmis. Abu su vyru atsinešė ryšulių. Skanių pyragų, kiek stipresnės ir d. Wilsonienė išvirtos kavutės užteko visiems. Namo dalyvės vyko gerame ūpe.

Gan seniai susirinkime buvo d. Pranaitienė. Iš karto net neatpažinau. Draugė nusiskundė, jog teko pergyventi net kelias operacijas, o vyrą da skaudžiau visokios ligos ir nelaimės suspaudė. Gaila gerų draugų, seniau jiedu niekuomet sueigų neapleisdavo.

Kilubietė

Washington, D. C.

Prieš keleris metus čionai buvo likviduota 1WO 136 kuopa. Nariai neišsiblaškė, bet suorganizavo Bendros Pašalpos Draugiją. Pradžioje į draugiją įstojo 80 narių.

Per šešeris metus draugijos gyvavimo nemažai narių mirė, kiti persikėlė gyventi į kitus miestus, bet gauta naujų narių, tai dabar draugija turi virš šimto.

Draugija stato tikslu: vieni kitiems pagelbėti, šelpti narius atsitikime ligos ir nelaimės, lankyti sergančius ir kiekvienas narys yra aprūpinamas amžino poilsio vieta. Taipgi draugija gelbėja pažangiečių veiklai ir spaudai.

Draugija kiekvieneriais metais išsirenka iš 15 narių valdybą, kurioje yra pirmininkas, vice-pirmininkas, užrašų ir finansų sekretoriai ir organizatorius, o kiti taip valdybos nariai.

Draugijos gaspadinės kai kada surengia skanią vakarienę, taip buvo ir šį kartą. Nariams skaniai pasivalgius, gerame ūpe pasikalbėjus, pirmininkas pakvietė prie išrinkimo valdybos.

Į valdybą daug naujų narių įėjo, jų tarpe finansų sekretore išrinkta Cicilija Joniškietienė, fraternalinių ir ligonių komiteto pirmininku vienbalsiai išrinktas Steponas Joniškietis. Valdyba yra veikli, galima laukti energingo darbo. Prie pabaigos pirmininkas padėkojo gaspadinėms už skanų namie gamintą maistą.

Steponas Joniškietis

Vaišinga vakarienė

Brooklyniečiai turės vaišingiausią vakarienę - banketą šį sezoną. Šią vakarienę rengia LDS 1-ma kuopa, vasario (Feb.) 27 d. 7 val. vakare, Kultūriniame centre, 102-02 Liberty Ave., kampas 102 Street, Ozone Parke.

Rengimo komisija pasiryžusiai darbuojasi prirengime vakarienės, idant pavaišinti kaip savos kuopos narius, taip ir kuopos draugus kuo geriausiai ir sočiai. Niekas, o niekas nesigailės atvykęs ant šios vakarienės.

Raginu visus mūsų kuopos narius atvykti ant šios vakarienės - banketo. Ypatingai pirmos kuopos nariai ne tik čia pasivaišins puikiai, ale turės progą draugiškai pasikalbėti su savo artimaisiais kuopos draugais. Todėl visi pirmosios kuopos nariai būkite savo bankete.

Dėl geresnio prirengimo rengimo komisija labai pageidauja žinoti, kiek svečių bus. Taigi būtų labai gerai, kad manantieji būti mūsų kuopos bankete paskambintų telefonu dėl rezervacijos tikieto Petrui Kapickui EV. 4-8174, arba Valiui Bunkui, AX. 7-1648. Tikietų taipgi turi G. Waresonas ir kiti nariai.

A. Gilman

REIKALINGAS VYRAS

Reikalingas jaunas, stiprus, patikimas vyras pristatyti alų ir sodą į namus. Mokėsime $70, priskaitant komisą. Turi užsistatyti $50. Darbas nuolatinis. Skambinkite VIrginia 9-1670, šeštadieniais ir pirmadieniais. (15-16)

Help Wanted Female

NAUJA SU 210 LOVŲ LIGONINĖ

Reikalauja

REGISTRUOTŲ SLAUGIŲ

Prie visų darbų ir pakaitų. Gera pradinė alga. Galite pasirinkti pareigas vakarais ar naktimis. Rašykite:

GOOD SAMARITAN HOSPITAL

Lebanon, Pa.

(15-19)

MATTHEW A. BUYUS

(BUYAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Newark 5, N. J.

MArket 2-5172

426 Lafayette St.

VAKARIENĖ

Rengia LDS 1-ma kuopa

SEŠTADIENĮ

Vasario 27 February, 1960

Pradžia 7-tą valandą vakare

Kultūriniame Centre

102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y.

Puikiausi valgiai ir draugiška atmosfera

Kviečiame atsilankyti maloniam pasimatymui

RENGĖJAI

FILMAI IŠ LIETUVOS!

"Tarybinė Lietuva," "Viename kolūkyje," "Tėvynė" "Nemuno žiotyse," "Neringa"

Kalbanti ir spalvoti, bus rodomi

Vasario 27 February

7 val. vakare

L. D. P. Klubo Salėje, 408 Court St. Elizabeth, N. J.

Kurie įdomaujate dabartiniu Lietuvos gyvenimu, esate maloniai kviečiami ateiti ir pamatyti šiuos įdomius filmus.

Rodys JONAS GRYBAS iš Ozone Park, N. Y.

Rengia LDS III Apskrities(N. J. ir N. Y.) Komitetas

Newark, N. J.

FILMAI IŠ LIETUVOS

"Tarybinė Lietuva," "Nemuno žiotyse," "Viename kolūkyje," "Neringa" ir "Yra šalis"

Viso bus parodyti 5 skirtingi filmai, kalbanti, su dainomis ir muzika.

Sekmadienį, Kovo 6 March

Pradžia 3 valandą popiet

Salė: 277—17th Ave., kampas 18th St.

Rodys **Jonas Grybas** iš Ozone Park, N. Y.

Rengia LDS 5 kuopa

Kviečiame visus lietuvius atsilankyti ir pamatyti dabartinį Lietuvos gyvenimą.